Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-
Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 22. — ŠTEV. 22. NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 27, 1916. — ČETRTEK, 27. JANUARJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Položaj na Balkanu.

ČRNOGORSKA VLADA JE PODPISALA KAPITULACIJSKE POGOJE. — RAZOROŽEVANJE V OKRAJU KOLAŠIN. — BOLGARSKE ČETE V BOJU Z ESSAD PAŠO. — ČRNOGORCI PRAVIJO, DA NE BODO PREJ MIROVALI, DOKLER NE REŠIJO SKADRA. NATANČNEJŠA POROČILA.

Rim, Italija, 26. januarja. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz zanesljivega vira poročilo, da Črnogorci, ki se skrivajo v pogorju Taraboš, ne bodo prej mirovali, dokler ne osvobode Skadra. Črnogorske ženske se skoraj ravnotako hrabro bore kakor možki. Črnogorci v Taraboš gorovju so baje z vsem potrebnim izborno preskrbljeni. Avstrijci so v velikem strahu, ker ima sovražnik navado napadati iz zasede.

Kljub temu, da je vsak Italijan vedel, da se Skader ne more dolgo časa vzdržati, je vendar novica o padcu tega mesta vse silno presenetila. Politični krogi se najbolj zanimajo za albansko vprašanje.

Danes se je italijanski zunanji minister, baron Sonnino, dolgo časa posvetoval z italijanskim kraljem. O čem sta razpravljala, se dosedaj še ni mogla dognati.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. — Neki časnikarski poročevalec, ki je bil priča skoraj vsem zadnjim dogodkom v Črnigori, je takole popisal svoje utise:

Črnogorci so še 7. januarja brezskrbno praznovali grško novo leto, ko so se pa naslednji dan prebudili, je bil Lovčen že v avstrijskih rokah. Razen par tisoč Črnogorcev, je branilo Lovčen tudi pet sto Italjanov. Italjani so bili prvi, ki so pobegnili.

10. januarja sta prišla k nam z belo zastavo major Limović in poročnik Popović. Prinesla sta pismo ministrskega predsednika Mijuškovića, v katerem je prosil Avstrijce premirja. Avstrijski poveljnik je izjavil, da s premirjem ni zadovoljen, ampak, da morajo najprej vsi Črnogorci odložiti orožje in da se bodo šele zatem začela mirovna pogajanja.

11. januarja so pobegnile črnogorske oblasti iz Cetinja v Podgorico, tri dni kasneje pa je prodrl neki bosanski oddelek pod poveljstvom mladega poročnika v Cetinje. Poročnik je pozval prebivalstvo, da naj odloži orožje, kar se je tudi zgodilo.

Še tisti dan sta dospela v glavno mesto dva črnogorska poročnika z belo zastavo in izročila poveljniku pismo kralja Nikite.

Pismo kralja Nikite je bilo naslovljeno na avstrijskega cesarja. Kralj ga je prosil usmiljenja in pomoči.

16. januarja so okupirale avstrijske čete ozemlje med Cetinjem in Rijeko. V Črnigori je padlo primeroma le malo avstrijskih vojakov. V akciji so bile edinole srbske in črnogorske čete, ki so se skrivale po gorovju.

Pariz, Francija, 26. januarja. — Dopisnik "Petit Parisiena" je dospel na otok Krf in se dalj časa pogovarjal s srbskim ministrom predsednikom Nikola Pašić mu je rekel med drugim tudi sledeče:

Srbske čete še vedno prihajajo iz Albanije na Krf. Oni, ki so največ pretrpeli, bodo prišli najprej. Zanje imam že pripravljene prostore. Ko bode na Krfu zbrana vsa srbska armada, jo bomo na novo organizirali. Zaenkrat se bomo borili samo v Albaniji, potem bomo poskušali pregnati sovražnika iz Črnegore, slednjič pa pride na vrsto Srbija. Ni več daleč čas, ko bo Srbija v naših rokah. Edina naloga zaveznikov je, da nas preskrbjujejo z vojnim materialom in živili. Vse drugo bomo sami opravili.

— Dajte nam dovolj jesti, mi se bomo pa borili in ustrajali do konca! Prepričan sem, da bomo z vašo pomočjo zmagali!

Berlin, Nemčija, 26. januarja. — Časopis "Utro", ki izhaja v Sofiji, poroča, da je uvedel grški generalni državni pravdnik kazensko postopanje proti bivšemu grškemu ministrskemu predsedniku Venizelosu. Ako ne bo prišel Venizelos h kazenski obravnavi, ga bodo aretirali in s silo privedli.

Rim, Italija, 26. januarja. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so začeli prodirati Avstrijci proti Draču, kjer se nahaja močna italjanska posadka. Albanski rodovi, katerim poveljuje Essad paša, so začeli prodirati proti Elbassanu. Zadnje dni so se večkrat spopadli z Bolgari in jih pognali v beg.

Glavna bitka se bo najbrže vršila v okolici Ohride.

Rim, Italija, 26. januarja. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki pravijo, da bo edino Essad paši mogoče vzdržati avstrijski naval pri Draču. Italjanska posadka je dobila nekaj ojačenj.

Kapitulacijski pogoji.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. — Odposlanci črnogorske vlade so včeraj zvečer podpisali vse kapitulacijske pogoje, ki jih je jim stavila Avstrija.

Avstrijski vojaki pobirajo sedaj orožje v okraju Kolašin. Ko bo vse prebivalstvo odložilo orožje, bo postavila Avstrija Črnigori governerja.

Črnogorci se v prvi vrsti jeze na Italjane, ker so jih na tako negramen način vodili za nos. Vse mogoče stvari so jim obljubovali, dali jim pa niso ničesar.

Kdo bo srbski kralj?

Berlin, Nemčija, 26. januarja. — Po mestu se je razširila govorica, da namerava postaviti Nemčija za srbskega kralja drugega sina nemškega cesarja, princa Eitela Friderika. Koliko je resnice na tem, se seveda še ne ve.

Italjanska fronta.

Avstrijci premagali Italijane pri Oslavlju. — Letalci nad Borgo in Alto. — Cadornova izjava.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. Avstrijsko vrhovno poveljstvo je izdalo danes sledečo izjavo:

Pri Oslavlju se je vršila vroča bitka med avstrijskimi in italijanskimi četami. V bitki smo bili zmagovalci. Vjeli smo več kot en tisoč italijanskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materijala.

Ob celi soški fronti se vrše vroči artilerijski spopadi.

Pri Podgori in pri Tolminu smo odbili vse italijanske napade.

Naše čete se izvanredno hrabro bore. Avstrijski zrakoplovci so obstreljevali sovražniška taborišča pri Borgo in Ali.

Rim, Italija, 26. januarja. — Danes je avstrijsko armadno vodstvo pripoznalo, da so premagali Avstrijci Italijane pri Oslavlju.

Bitka pri hribu sv. Mihaela še ni končana.

Položaj v Tirolah je neizpremenjen.

Premog za Grško.

London, Anglija, 26. januarja. — Anglija in Francija sta izjavili, da bosta odslej zanaprej preskrbovali Grško s premogom. Premog bosta izvažali iz Združenih držav.

23 milj.

London, Anglija, 26. januarja. — Angleška tiskovna družba je izdala sledeče poročilo:

Čete generala Aylmera niso oddaljene od Kut-el-Amare samo sedem milj, kakor je bilo pred par dnevi razglašeno, pač pa 23 milj.

V splošnem se ni prigodilo ničesar novega.

Spopadi v Kavkazu.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. — Turški generalni štab naznanja, da je prišlo včeraj do manjših spopadov ob obeh bregovih reke Mudrad. Vojaške operacije zelo ovira slabo vreme.

Senuzijci.

London, Anglija, 26. januarja. — Dopisnik Reuterjeve agenture poroča iz Kaire:

Angleži so pognali zadnjo nedeljo v beg na tri milje dolgi fronti 4,500 Arabcev. Pri tej priliki je padlo 26 Angležev in 150 Senuzijcev.

Arabci.

London, Anglija, 26. januarja. — Sem je dospelo poročilo, da je ob egipčanski meji koncentriranih pet tisoč Arabcev, ki so pripravljeni vsak hip vdreti v deželo.

Angleško poročilo.

London, Anglija, 26. januarja. — Iz Rima poročajo, da so izgubili Turki od začetka vojne do sedaj preko 89 tisoč vojakov. Rusi so razdejali v Črnem morju 230 turških bojnih in trgovskih ladij ter jadrnic.

Stališče Rumunske.

Bukarešt, Rumunsko, 26. januarja. — Skoraj po vseh rumunskih mestih so se vršile zadnje dni velike demonstracije: prebivalstvo je namreč izvedelo, da se je začela vlada pogajati z Angleži in Francozi. Vse je odločno proti vojni. Ko so ljudje izvedeli, da so se tikala pogajanja samo nekega posojila, so se hitro pomirili.

Rumunski ministrski predsednik je izjavil, da je vlada odločno proti vojni.

Obstreljevanje.

Sofija, Bolgarsko, 26. januarja. — Zavezniške bojne ladije so zopet obstreljevale bolgarska pristanišča. Škoda, ki so jo povzročile, ni velika.

Črnogorski princ Mirko.

Rim, Italija, 26. januarja. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz zanesljivega vira poročilo, da je črnogorski princ Mirko padel v Skadru. Iz drugih virov se poroča, da so ga Avstrijci vjeli. Poročila še niso potrjena.

Boji v Mezopotamiji.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. — Danes je bilo tukaj uradno razglašeno, da so Turki zopet potukli armado generala Aylmera, ki je oddaljena 23 milj od Kut-el-Amare. Angleži so bili prisiljeni umakniti se. Armada generala Townshenda, ki je obkolena v Kut-el-Amari, popolnoma miruje.

Južno od Kut-el-Amare in zapadno od Kôrne so napadli Turki angleški tabor in pobili veliko angleških vojakov. — Poročilo se glasi:

Pri Iraku so napadli Angleži naše pozicije, pa so se morali z velikimi izgubami umakniti.

V bližini Kut-el-Amare se vrše artilerijski spopadi.

Z vzhoda in zapada.

Obstreljevanje Dovra. — Vroči boji pri Neuville. — Francoske čete so se morale umakniti.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. Neki tukajšnji časopis je dobil iz zanesljivega vira poročilo, da se je pojavil nad Doverom neki nemški aeroplan in metal bombe na pristanišče. Bomba je zadela skladišče za mine; nastala je strašna eksplozija. 39 oseb, ki so bile slučajno v bližini, je bilo mrtvih.

Berlin, Nemčija, 26. januarja. Iz nemškega glavnega stana poročajo, da si Francozi na vse mogoče načine prizadevajo osvojiti nazaj strelne jarke pri Neuville, kar se jim pa dosedaj še ni posrečilo. Skoraj vsak dan se vrše vroči bajonetni spopadi.

Nad Nancyjem se je pojavil neki naš aeroplan in vrgel v mesto 150 bomb. Škoda, ki so jo povzročile bombe, je ogromna. Francozi so slednjič našega letalca izstrelili. —

Berlin, Nemčija, 26. januarja. Neki ruski časopis je priobčil javno pismo profesorja Koretskija, v katerem pravi, da ni mogoče na ruskih postajah dobiti voznega listka, če se ne plača blagajniku šest rubljev "grafta". Železniški uslužbenci imajo med seboj posebno zvezo.

Na vzhodnem bojišču se ni ničesar posebnega pripetilo.

Operiranje z žlicami in žepnim nožem.

Elkins, W. Va., 26. januarja. — Dr. H. W. Daniel je operiral neko umirajočo žensko z dvema malima žličkama in žepnim nožem ter ji je rešil življenje.

Zdravnik je bil poklican h gospe Cobelrey v njeno gorsko hišo, kjer jo je našel že nezavestno. Ker ni imel seboj nikakih priprav za operiranje ter je uvidel, da je smrt blizu, je uporabil svoj žepni nož ter z njim napravil potrebno zarezo v vratu in s pomočjo dveh malih žličk je dal potem v vrat cevko iz kavčuka, ki je služila kot dihalnik. Kmalu je začela bolnica zopet dihati ter je že po nekaj urah zopet zadobila zavest. Danes pravijo, da bo bolnica okrevala.

Nesreča v rudniku.

Charleroi, Pa., 26. januarja. — 28-letni J. P. Miller in 31-letni Ray Davis sta bila takoj mrtva in dva druga ranjena, ko se je zvrnila nanje v rudniku plast premoga v rudniku Globe od Vesta Coal Company, ki se nahaja v tukajšnji bližini. Ranjene rudarje so rešili tovariši iz nevarnega položaja, ker so se nahajali pod osmimi tonami premoga.

Strelni jarki.

Strelni jarki igrajo v sedanji vojni zelo veliko ulogo. — Kakšne bodo vojne v bodočnosti.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po par dnevnem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarke, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro odide vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Koledarju.

Slovensko-Ameriški Koledar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler zaloga ne poide. **Stane samo 35 centov.** Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Lordi za konskripcijo.

Predloga za prisilno vojaško službo, ki so jo čitali v zbornici lordov, je bila sprejeta brez odpora.

London, Anglija, 26. januarja. Predloga za prisilno vojaško službo na Angleškem je bila že drugič čitana v zbornici lordov, in sicer brez ugovarjanja in brez kakih nasprotovanj. Minister lord Landsdowne je napravil na ostale nagovor, v katerem se je zelo potegoval za predlogo.

Ko se je pečal v svojem nagovoru z uplivom, ki ga je imela vojna na industrijo, je lord Lansdowne priznal, da je oslabljena industrija očevidno oslabila tudi angleški finančni položaj, vendar je odločno nasprotoval vsakemu namigavanju, da je za Anglijo že zadosti, da preskrbuje veliko mornarico in municijo za zaveznike in da ji ne bi bilo treba dati na razpolago še svojega velikega kredita zaveznikom.

Rekel je, da bi izgledala vojna čisto drugače, če bi se lotili tega vprašanja že prej. Velike koristi je ravno za angleško industrijo ne samo, da izide Angleška zmagoslavna iz vojne, temveč tudi, da doseže to zmago kolikor mogoče hitro.

Lord Haldane je tudi podpiral predlogo, a je predlagal še, da bi se jo razširilo v tem smislu, da bi bili pritegnjeni tudi oženjeni moški in tudi Irci, ki so zdaj izvzeti.

Bogati bodo morali plačati za pripravljenost.

Washington, D. C., 26. jan. — Kakor je razvideti, bodo nasprotovali demokrati predsedniku Wilsonu, ki hoče pokriti stroške za vojaško pripravljenost iz zvišanih davkov, ter bodo vstrajali, da se morajo pokriti ti stroški iz dohodninskih davkov. V kratkem nameravajo predložiti v odobritev načrt, kako zvišati dohodninske davke bogatih od 150 do 200 odstotkov.

Zdravilo proti koleri.

Pariz, Francija, 26. januarja Tukaj se je zvedelo, da so iznašli trije francoski zdravniki sredstvo proti koleri. Zdravilo je v obliki nekega seruma. Vsi trije zdravniki-iznajditelji so pri poskusih s tem serumom tvegali svoja življenja, ker so se vsi prej zastrupili z bacili kolere, nakar so s pomočjo svojega zdravila zopet ozdraveli.

Pozor, pošijatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.85	120....	16.20
10....	1.50	130....	17.55
15....	2.20	140....	18.90
20....	2.85	150....	20.25
25....	3.55	160....	21.60
30....	4.20	170....	22.95
35....	4.90	180....	24.30
40....	5.55	190....	25.65
45....	6.25	200....	27.00
50....	6.90	250....	33.75
55....	7.60	300....	40.50
60....	8.25	350....	47.25
65....	8.95	400....	54.00
70....	9.60	450....	60.75
75....	10.30	500....	67.50
80....	10.95	600....	81.00
85....	11.65	700....	94.50
90....	12.30	800....	108.00
100....	13.50	900....	121.50
110....	14.85	1000....	132.00

Ker se cene sedaj pogosto spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nova pogajanja. Za konskripcijo.

NOVI POGOJI ZA SPORAZUM AMERIKE Z NEMČIJO NA POTU V BERLIN. — POGOJI ZADOVOLJIVI ZA OBE STRANKI. — NEMČIJA MORA UGODITI VSEM ZAHTEVAM. — VOJAŠKA PREDLOGA V ANGLIJI SPREJETA Z VELIKANSKO VEČINO, 1,847,000 PROTI 206,000 GLASOVOM.

Washington, D. C., 26. januarja. — Državni tajnik R. Lansing in grof Bernstorff, nemški poslanik, sta se sporazumela glede nove pogodbe z ozirom na težkoče, ki so nastale vsled potopa angleškega parnika Lusitanije, katero dejanje je zakrivil nek nemški podmorski čoln in radi katerega dogodka se že dolgo časa vrše pogajanja med Nemčijo in Združenim idržavami, ker je tudi nad sto ameriških državljanov izgubilo tedaj svoja življenja. Novi dokument so že brzojavili nemški vladi v Berlin v potrdilo.

Oblika, v kateri je bil sestavljen ta dokument, je bila zadovoljiva tako za drž. tajnika, kakor tudi za nemškega poslanika, vendar mora biti poslanikovo mnenje še potrjeno od nemške vlade v Berlinu.

Kolikor se more razumeti, bo morala plačati Nemčija odškodnino za izgubo ameriških življenj pri potopu Lusitanije, poleg tega pa bo morala priznati, da je bilo njeno dejanje nezakonito in da je po mednarodnem pravu prisiljena plačati to odškodnino.

Predlogov, ki jih je dobil Bernstorff od svoje vlade zadno soboto ter jih predložil ameriški vladi v sprejem, tajnik Lansing ni hotel sprejeti in tudi predsednik Wilson z njimi ni bil zadovoljen, ker ni Nemčija priznala nezakonitosti svojega početja, vsled česar je bilo potrebno vzeti vso stvar iznova v roke. Nemčija je bila sicer pripravljena plačati odškodnino, a na tak način, da bi se videlo, da je storila to dejanje kot nekako milost do Združenih držav, kar za Zdr. države seveda ni moglo biti zadovoljivo.

Bernstorff se je danes posvetoval z Lansingom več, kakor pol ure ter ni hotel razpravljati o tej zadevi, ko je odhajal. Besedilo je sestavil baje nemški poslanik sam, a tako, da se je z njim strinjal tudi Lansing.

London, Anglija, 26. januarja. — Delegati, ki so zastopali kakih dva miljona angleških strokovnih unijonistov, so sprejeli včeraj z velikansko večino glasov proti skrajnim socijalistom že prvi dan zborovanja v Bristolu dve resoluciji, v katerih so pokazali patrijotično odločnost, da pomagajo svoji vladi, da uspešno dokonča vojno.

Prva resolucija, v kateri obljubujejo vladi svojo pomoč za zmagoslavno končanje vojne, je bila sprejeta z 1,502,000 proti 602,000 glasovom. Druga resolucija, ki je zahtevala, da deluje delavstvo v popolnem soglasju z delavskimi strankami v parlamentu ter jih podpira pri naborni kampanji, je dobila 1,847,000 glasov, proti jih je bilo 206,000.

Skoro istočasno pa je bila vojaška predloga že tretjič čitana v zbornici lordov.

Socijalisti so bili odločno proti tej predlogi in proti resolucijam. Ko so vprašali enega zastopnika, pod kakimi pogoji bi se tudi socijalisti strinjali in pomagali pri naborni kampanji, je rekel, da pod nobenimi pogoji. Drugi zastopniki so mu odločno ugovarjali.

Mnogo govorov na zborovanju delegatov je bilo prav patrijotičnih. Že takoj, ko se je začelo zborovanje, se je moglo videti, da se pojavlja močno mnenje za podporo vlade pri njenih vojaških podjetjih. In ko so glasovali zastopniki 600,000 rudarjev, ki so bili vedno najhujši vladni nasprotniki, proti protivojnem gibanju, tedaj se je videlo, da bodo zmagale patrijotične resolucije.

S tem je Angliji gotovo mnogo pomaganega pri njenih vojnih podjetjih, ker si je vedela zagotoviti pomoč organiziranega delavstva, ki je dosihdob tako odločno nasprotovalo konskripciji in vlada je zadobila novo upanje, da se ji bo kmalu posrečilo srečno končati vojno.

Nesreča na železnici.

Spokane, Wash., 26. jan. — 37 milj od Othello sta se zadela skupaj dva vlaka, pri kateri priliki so bili ubiti strojnik George Rast in dva potepuha. Trije drugi železniški uslužbenci so bili ranjeni.

Porter Charlton.

Včeraj se je vrnil z italijanskim parnikom "Amerika" v Združene države Porter Charlton, ki je pred šestimi leti umoril svojo ženo na jezeru Lago di Garda. V preiskavi je bil več let.

POZOR, ROJAKI!

Rojakom naznanjamo, da imamo v zalogi še kakih 1500 slenskih Koledarjev. Kdor ga še ni dobil, oziroma, kdor hoče imeti še enega, naj nam to na dopisnici sporoči. Dosedaj smo razposlali že štirinajsttisoč slenskih Koledarjev!

Upravništvo "Glas Naroda".

Nizozemska zadržuje kavčuk.

Haag, Nizozemska, 26. jan. — Z današnjim kraljevim odlokom se v bodoče prepoveduje nadaljni izvoz kavčuka. Namen te prepovedi je ta, da bo onemogočeno nadaljnje izvažanje kavčuka v Nemčijo. Iz tega sklepajo, da bo tudi Anglija storila temu primerne korake ter ne bo v bodoče ovirala uvoz kavčuka na Nizozemsko.

Do sedaj so Angleži vedno zadrževali pošiljatve kavčuka na Nizozemsko, dokler se ni nepobitno dokazalo, da niso namenjene za nemške agente na Nizozemskem.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni mo če dobiti PRATIK iz starega ja, opozarjamo vse cenjene ro in rojakinje, da naj pridno čajo naš Koledar.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING CO. (a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado.....$3.00
" pol leta 1.50
" celo leto za mesto New York.. 4.00
" pol leta za mesto New York.. 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta..... 2.55
" " " četrtleta..... 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Analfabetstvo v Ameriki.

Nek članek v North American Review se peča z vprašanjem analfabetstva in nevednosti v Združenih državah ter trdi, da se analfabetstvo, ki je bilo dolgo časa nekaj prav navadnega v južnih državah, hitro pomika proti državam na vzhodu in severozapadu.

Za dobo od leta 1900 do leta 1910 je pokazalo štetje, da se je zmanjšalo število analfabetov v južnih državah za 25 odstotkov, dočim se to število v vzhodnih državah ne samo ni zmanjšalo, temveč v nekaterih slučajih celo zvišalo. Sodijo, da so povzročile ta uspeh na jugu zelo dobre ljudske šole, na vzhodu pa so zakrivili nazadovanje številni tuji priseljenci, posebno Italijani iz južne Italije. Omenjeni članek pravi v svojih izvajanjih, da niso neizobraženi samo Kitajci ali Japonci in drugi azijatski narodi, temveč povečini mladi beli ljudje, ki bodo množili družine in živeli z njimi še dolgo časa v svojih sedanjih bivališčih.

Zdaj se nahaja v Združenih državah kakih pet miljonov analfabetov in več miljonov jih je pa še, ki znajo čitati le najnavadnejše besede. Mnogo od teh je takih, ki so se rodili v inozemstvu. Črnci in beli domačini so napredovali v tem oziru v zadnjih tridesetih letih, kar se tiče čitanja in pisanja, dočim se je razmerje tujih analfabetov poslabšalo. Med leti 1890 in 1910 se je znižalo število analfabetov v državah, v katerih je velika množina zamorskega prebivalstva (kakor so Virginia, North Carolina, South Carolina, Georgia, Kentucky in Florida), od 2,027,951 na 1,427,063 analfabetov. V državah Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, New York, New Jersey in Pennsylvania pa se je zvišalo to število od 790,772 na 1,103,872. Vsi sloji analfabetov so napredovali tekom zadnjih tridesetih let, razven onih, ki so se rodili v tujih deželah, in to nazadovanje je bilo tako veliko, da je nadkrililo vse druge stanove skupaj.

Pisec omenjenega članka misli, da številno analfabetstvo zelo ogroža demokracijo Združenih držav. Pravi, da ni dvoma, da so peteri miljoni nevednih analfabetov, ki so popolnoma odločeni od drugih naobraženih, s katerimi ne morejo izmenjavati svojih misli ter prispevati nekaj k skupnemu napredku, prava nevarnost za narodno zastopstvo, za demokratične institucije, industrijalno napredovanje in za blagor Združenih držav. On priporoča posebne državne komisije, ki naj bi se pečale s tem vprašanjem. V državi Connecticut že obstoja taka komisija, a nobena država ne potrebuje take komisije tako zelo, kakor ravno država New York, ki ima ... analfabetov, kakor katerakoli ... država v zvezni republiki. ... zmanjšanje analfabetstva ... priporoča upeljavo dobrih ljudskih šol in splošno šolsko obveznost za otroke. Naraščajoče število analfabetov je namreč pripisovati le odraslim priseljencem, ki prihajajo iz dežel, kjer je kultura še na nižji stopinji.

Dopisi.

New York, N. Y. — Tem potom naznanjam sl. slovenskim društvom, kakor tudi posameznim rojakinjam in rojakom v Greater New Yorku, da priredi Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolico, Ink., **v soboto 26. februarja t. l. veliko plesno veselico** v dvorani Beethoven Hall, št. 210 5. St. v New Yorku. Prvotno je nameravalo prirediti to veselico v soboto dne 4. marca; ker bo pa tisti dan priredilo društvo sv. Frančiška letno veselico, smo torej preložili našo na **26. februarja,** da bode ustreženo vsem. — Za odbor Vinko Zevnik, tajnik.

Greensburg, Pa. — Starišem Johnu in Margareti Tome je pobrala nemila smrt ljubečega sina. Bolehal je že dalj časa. Pogrebne slovesnosti so se vršile v cerkvi sv. Benedikta, pokopali so ga na pokopališču v Greensburgu. Stariši se prisrčno zahvaljujejo rodbini Dremelj in vsem onim, ki so darovali krasne venee. Pokojnik zapušča žalujoče stariše, Johna in Margareto, brata Franka ter sestre Mary, Jennie in Štefanijo.

Port Washington, Wis. — Dasi je to malo mesto, je v njem kakih 30 slovenskih družin ter veliko samcev. Zaposleni smo skoraj vsi v tovarni za stole in v železolivarni. Delavske razmere še niso preveč slabe. Dela se sicer s polno paro, zaslužek je pa bolj pičel. Zaslužimo toliko, da se pošteno preživimo. Ubogi delavec se mora truditi od deset do dvanajst ur dnevno, da zasluži od poldrugega do dveh dolarjev na dan. Dokler se razmere ne zboljšajo, ne svetujem rojakom sem hoditi. Ko bo kaj boljše, bom že sporočil. — Za slučaj bolezni in nesreče imamo podporno društvo, ki je priključeno J. S. Z. "Sloga" v Milwaukee. — Pred kratkim se je tukaj poročil rojak R. Krznar z Marijo Kovač. Mlademu paru želimo obilo sreče v tem novem stanu. — Gospa Štorklja je podarila rodbini Čeplakovi sinčka in deklico. Pozdrav! — Prijatelj lista.

Delhi, Iowa. — Tukaj je umrla dne 14. januarja Frančiška Makovec, rojena Cesar, v 34. letu svoje starosti. Rojena je bila v Kotu pri Semiču na Dolenjskem. V Ameriko je prišla pred 15. leti. Bila je vzorna gospodinja, soproga in blaga mati svojima še nedoraslima otrokoma, tukajšnjim slovenskim in ameriškim farmerjem pa spoštovana soseda. V tej deželi zapušča tri brate in sestro; v stari domovini pa očeta in brata. Blag jej spomin! — Valentin Škofic.

Materino srce.

Spisal **Rado Murnik.**

(Konec).

VIII.

Strmine ob Savi se nižajo in otvarjajo širno ljubljansko polje, sveta domača tla.

"Ljubljana! Pet minut!" kriče sprevodniki.

Nekoliko popotnikov prihaja iz toplih kupejev v megleno, mrzlo jutro na ploščado.

Pred kolodvorom najde Jarnik svojega voznika, ki si ga je bil brzojavno naročil po ljubljanskem znancu.

"V Razdor! Ali veste, kje je Razdor?" ga vpraša že na saneh.

"I kaj ne bi, gospod, saj sem tam blizu doma", pokima suhljati možek.

"Hitro! Meni se mudi!"

Vozni kpotegne vihlje svoje kuême preko ušec, sede na sani, vzdigne vajeti, bič in požene.

Ljubljansko mesto zagrinja gosta megla. Grad je ves odet v siv zastor. Sani zavijejo na Resljevo cesto. Tiho je na Šentpeterskem predmestju. Tu hiti stara ženica, zavita v veliko ruto, k maši; tam koraka pek, stopica hitra mlekarica, se prikaže iz megle vojak. Glasni petelini pojo in izzivajo tovariše na Poljanah. Drugače je vse tiho, pusto, prazno.

Burja brije. Sneg poka in škripje pod sanmi, od konj se kadi neprestano sopar. Enakomerno zvončkljajo kragulički.

Dolgo, dolgo se vleče pot. Konja pešata. Opoldne ustavi voznik pred vaško krčmo.

"Gospod, najmanj eno uro moram konja krmiti, če ne, mi ostaneta v snegu."

Jarnik hiti skozi zadimljeno, ukajeno vežo v sobo in si naroči kuhanega vina. Vroč puh prihaja od zakurjene peči; zato pusti potnik vrata le priprta.

Vtopljen v svoje misli, se zgane naenkrat. V veži zunaj se pogovarjajo trije kmetje tako na glas, da sliši sleherno besedico.

"V Razdoru si bil tudi semnjeval, Janez? Kaj pa je tam novega?"

"Jarnica leži na smrtni postelji."

"E, lejte no! Škoda take gospe. In stari gospod — no, kaj bi vama pravil! — saj sta ga poznala obadva. To vam je bil mož, kakršnega ni bilo, lahko rečem, daleč todi-le okrog."

"Sin je pa od samega zlomka! Vso domačijo je spravil na boben. Pa kar v kratkem!"

"Menda ga je obsedla sama hudoba. Kje pa je?"

"Na Dunaju. Neki babnici je šel na limanice. Ozankala ga je deklina. Saj pravim, vse se zve."

"Kaj pa, ali Jarnica ni nič vedela o tem?"

"I kaj ne bi! Trikrat se priverim, Bog me ne kaznuj, še dušo bi zaaral, da je vedela vse; saj vemo že celo mi! Ne?"

"Lejte, in vedno ga je zagovarjala. E — mati je le mati."

"Pa tista suša, tisti Jemec ji je vse pobral do zadnjega vinarja, dušogubec nemarni! Morala je v podstrešje, kjer je spala prej njena dekla Mica. Delala je, dokler ni zbolela. Kako pa tudi ne bi, ko je šivala po cele noči!"

"Sin se pa nič ni pobrigal zanjo?"

"Kaj še! Odnikoder ga ni! Še zdaj ne! Ne utegne, veste, ne utegne, zdaj v veselem predpustu, ko se omuhava okoli dekleta!"

"Jaz pa tako pravim, da bi bila Jarnica ozdravela, če ji ne bi bilo tako hudo zaradi njenega sina. Sam sin je ubil svojo mater!"

"Ubil jo je, ubil! Grdo je to, pred vsem svetom grdo, če sin beli materi glavo in ji koplje grob, rodni sin, hujši kakor vsak razbojnik, hujši kakor Kajn!"

Milan je uklonil glavo; spomnil se je zopet pravljice o materinem sreu, ki jo je bral v neki reviji v dunajski kavarni.

IX.

Od čistega neba sije bledosinja bleščava. Širno razpete brzojavne žice objema srebrn, svilenorahel ovoj. Gole drevesne veje pobeleva skorja iz nežnih sijajnih zrnec kakaodr sladkorne igračice. V bajnih bojah se žare za ohribjem daljni vrhunci severnih gora. Vse se sveti in blesti v polzkem lesketu, da jemlje očem vid. Krasota je povsodi naokrog, toda breznadna, mrtva krasota. Tam nad zasneženimi griči visi žarno solnce, mrtvaška plamenica umrli prirodi.

"Hitreje!" kliče Jarnik vozniku.

Leno, težko mahajo vrane ob cesti z otrplimi krili, sedajo v sneg, prinagibljejo trupla k tlom in zopet odletavajo tolpoma pred sanmi. Jarniku se zdi, da ga zasledujejo črni ptiči neprenehoma že od Semernikovih predorov. Kako so dejali kmetje v gostilnici? "Hujši kakor Kajn!"

"Ali imate zakovana konja? — Hitreje!"

"Ne morem, gospod!" se odzove hlapec. "Konja sta upehana. Pot je slaba; tukaj so zameti, tam je spet oster gramoz. Težko, da prideva še za dne tjakaj. — Hi, šarko!"

Pred klancem skoči voznik z voza, si puha premrle roke in poganja ugnana, usapljena konja, ki vsa openjena žvelincata uzdne žvale. Nejasne, slazvežne misli se pode Jarniku skozi razgrete možgane. Pred mrko sedanjostjo mu beži mučena duša na lahnih krilih sanj v jasno dobo srečnega detinstva.

Še nedolžen deček sedi z lepo mlado gospo na vrtni klopici pod lipo. Zlatokrili metulji letajo po travnati ledini, lastavice in škrjančki se dvigajo proti azurni modrini. Radovedno gledajo nežni vršički zelenih setev v božji svet, ves ogrnjen v pestrosojno svatovsko obleko. Mlačen pomladanski vetrec siplje demante in bisere z zelenih grmičev ter zazibava lilije in šmarnice. V daljavi se širijo cvetne poljane in temne tajne dobrave. Vse je tako lepo, tako praznično, in nad vsem trepeče poezija svete materine ljubezni. Mlada gospa ga boža po licu. Prime ga za desnico in mu pomaga delati križ; sklene mu roke in moli z njim k angelu varuhu. In potem mu pripoveduje krasne pravljice o bajnem konju z zlato grivo, o kralju Matjažu in o junaški Alenčici, o kačji kraljici in o zakletih kraljičnah, o Vilah, o Rojenicah. In naposled vzame gitaro in zapoje:

"Pridi, pridi, grlica,
da boš sinka zibala!"

Hitreje potegneta konja. Ledena sapa zabrije Jarniku v obraz, da se zbudi iz spanja. Začudeno pogleda naokoli; strahotne sence iztezajo svoje dolge roke izza gorskih podolov. Na zamračenem zapadu se grmadijo mrki voji velikanskih oblakov. Mrak ugasne solnčni svit z ostrim severom. V gorovju laja lisica.

Sani se bližajo Razdoru. S hriba se sankajo kričavi otroci. Psi se pode za sanmi. Že vidi Jarnik zvonik domače cerkve, že vidi skromne trške strehe. Od severa zabuči burja, in njemu se zdi, da sliši žalostni, tako neizrečeno žalostni vzdih umirajočega srca...

Sani se ustavijo. Jarnik stoji, po brkih in kožuhu od ivja obeljen, prej rojstno hišo. Kakor v mučnih sanjah tava po stopnicah v zgornjico. Nasloni se ob zid, posluša ob vratih. Vse tiho.

"Bog daj, da nisem prišel prekasno!"

Vrata se odpro.

"Kdo je božji?" vpraša stara dekla Mica.

"Rotim vas, govorite, ali še živi?"

Pokaže mu s prstom v sobico. V nizki, volhki podstrešnici, v ozkem, zadehlem kotu, na uležani postelji počiva njegova mati, levico tesno ob truplu, desnico ob prsih nad srcem. Vzduh diši po zdravilih in žganem brinju. Prazne so stene; le nad posteljo visi podoba — sinova fotografija. Medlo brli sveča na vegasti mizi.

Milan stopi po prstih bliže.

"Mati spavajo", vzdihne. — "Hvala Bogu! Še sem prišel o pravem času!"

Tresoč se na vseh udih, se skloni in ji poljubi ukrčeno velo roko.

"Ni še dolgo, kar so izdihnili", zašepeta stara dekla s solznimi očmi. "Bog jim daj vse dobro!"

"Umrli? Ni res!" ugovarja sin. "Mati so zaspali!"

"Za vedno."

"Še dihajo! Vidite, kako se še vzdigajo prsi?"

"Sveča trepeta, gospod."

"Še se premikajo roke!"

"Gospod, vaša senca."

"Ni mogoče! Ni mogoče!"

"Oh, kako težko, težko so vas čakali ves teden! Kako so gledali in gledali na vrata! Kako radi bi vas videli še enkrat! Popoldne so pa čisto opešali."

Sin zaihti in si pokrije obraz z rokami.

"Še enkrat so odprli trudne oči, ki so se svetile tako čudno, in zajokali: Sin, moj sin!... In potem so mi pojemaje naročili, naj vam povem, da vam zapuščajo zadnje pozdrave in materin blagoslov."

Dogorela sveča zamira.

Plašne sence zaigravajo po bornem ležišču blede žene. Blag mir ji počiva okoli zasinjelih usten, na upalem obrazu, kjer so zaklesane dolge globoke brazde in cveto blede mrtvaške rože. Zunaj zaropota oknica. Valovoma bože, prše in se kade megle sneženih igel pred strastnim vetrom, ki burno odhaja in se viharno vrača ter vedno iznova siplje raz strehe sneženi omel.

Sveča ugasne.

Še kleči sin ob smrtni postelji matere. Vije in vrti se mu v glavi, sree se mu krči v obupu, v studu do samega sebe; ne da se pregnati kesanje. Huje toži in tuli besni zimski vihar. In dozdeva se mlademu možu, da sliši divje glasove neizprosnih vil maščevalnic: Prepozno! Gorje tebi, sin, gorje! Ugonobil si materino sree!

Ujetje pobeglega jetnika.

Greensburg, Pa., 25. januarja. Državna policija je ulovila danes Arturja Stevens, ki je ušel skupaj z na smrt obsojenim Charlesom Douglas iz Westmoreland okrožnega sodišča. Ujeli so ga v nekem starem skednju, šest milj od tukajšnjega mesta. Okrožne oblasti so razpisale $700 za ujetje drugega begunca.

Železni denar

bo tudi avstrijska vlada začela kovati, in sicer 20vinarske novce, podobno kakor Nemčija.

Poštna zveza.

Berlin, Nemčija, 24. januarja. Danes je bila prekinjena poštna zveza med Nemčijo in Grško.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel je Martin Detela, cand. iur. in praporščak v rezervi iz Moravč. Na italijanskem bojišču je zadobil smrtnonevarno rano, ki ji je podlegel 11. decembra.

Padel je na bojišču v Galiciji Miko Starešinič, posestnik v Preloki na Belokranjskem; zapušča ženo, enega otroka in staro mater. Kot vojak je služil že 4 leta in postal korporal. Pokojnik je bil povsod in posebno med sosedi zelo spoštovan in priljubljen.

Padel je na italijanskem bojišču Josip Kostelec, posestnik v Draščičih pri Metliki. Pokojnik je bil brat P. Avguština Kostelca, prijorja v Zatičini.

Padel je na italijanski fronti Martin Geršič iz Gor. Suhora pri Metliki.

Odlikovanje. Sedanji podpolkovnik Josip vitez Pogačnik je imenovan za polkovnega poveljnika.

Umrl je v kapucinskem samostanu v Krškem P. Hugolin Rak 7. decembra po dolgi bolezni.

Umrl je 11. decembra v bolnišnici usmiljeni bratov v Kandiji Jakob Gričar v 53. letu starosti. Bolehal je že dalj časa.

Umrl je 16. decembra v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji Mihael Bulovec, bivši spiritual pri uršulinkah v Ljubljani in brat sodn. svetnika Antona Bulovca. Pokojnik je bil rojen 28. septembra 1862 in ordiniran 25. julija 1885, bil je tedaj 30 let mašnik.

Umrl je v Ljubljani profesor Luka Pintar, ravnatelj študijske knjižnice v Ljubljani in slovenski pisatelj.

Smrt je posetila hišo posestnika Možeta, znanega trgovca na Dvoru pri Žužemberku. Soproga je obolela na pljučnici in je nepričakovano podlegla v par dneh. Blaga gospodinja je bila splošno spoštovana in priljubljena, kar je dokazal posebno velikanski pogreb, ki ga še ni bilo enakega na Dvoru.

Živ zgorel. Anton Mladič, podomače Veselov oče, je samotaril že dolgo v svoji hiši v Žužemberku. Žena mu je bila umrla, sinovi žive v Ameriki, zanj pa se ni nihče dosti brigal. Pred kratkim kar udari ljudem na poti k zornicam zoperni duh v nos. Gredo v vežo. Polno dima. Odpro vrata in — groza! Ob steni so ležali ogorki postelje ter med žerjavico in pepelom stari mož ves zgorel. Imel je navado, ogreti si noge s toplo opeko, položeno v posteljo. To je storil najbrž tudi zadnjič. Po nesreči se je gotovo držala opeke iskra, ki je vžgala slamo v postelji in prinesla možu žalosten konec. Če bi bilo v izbi dovolj zraka, bi bila tudi hiša žrtev plamenov.

Umeščen je bil 6. decembra na župnijo Spodnja Idrija ondotni župni upravitelj Karol Supin.

25letnico mašništva je obhajal 17. decembra P. Gothard Podgoršek, frančiškanski vikar in vodja deške ljudske šole v Novem mestu.

Poročil se je 16. decembra odvetniški koncipient dr. Ivan Vasič z gdč. Regino Preatoni v Nocem mestu. Poroka se je izvršila v kapiteljski kapelici.

Izpred sodišča. Okrajna sodnija v Rudolfovem je o obtožbi opravitelja državnega pravdništva zoper Martina Ueman zavoljo prestopka § 14 ces. pat. z dne 7. avg. 1915 št. 228 drž. zak. v navzočnosti opravitelja državnega pravdništva prostega obtoženca Martina Ueman po dognani glavni razpravi po predlogu obtožitelja, da se obtoženca kaznuje, razsodila tako-le: Martin Ueman, 43 let star, rojen v Vel. Cerovcu, oženjen, posestnik v Dobovem št. 2, že kaznovan, je kriv prestopka po § 14 ces. pat. z dne 7. avgusta 1915, št. 228, storjenega s tem, da je dne 8. novembra 1915 na novomeškem sejmu ponujal (prodajal) prašiča za 630 K, dočim je tehtal 172 kg, in ga po maksimalni ceni s prvega ni hotel prodati, češ, da on proda svoje blago kakor sam hoče — torej zahteval izrabljaje izredne razmere, povzročene z vojnim stanjem, za neobhodno potrebne reči očitno čezmerne cene, in se obsodi radi tega po § 14 omenjenega ces. patenta z uporabo § 260 n. k. p. r. na tri dni zapora, poostrenega z enim postom in enim trdim ležiščem in z globo v znesku 50 K, v slučaju neizterljivosti pa na 5 dni zapora. Dalje se v smislu § 19 imenovane cesarske naredbe določi, da se ima ta sodba enkrat objaviti v časopisu "Dol. Nov." in nabiti javno v občinah, kjer obdolženec stanuje in kjer je izvršil kaznjivo dejanje. V smislu § 389 k. p. r. se obtožence obsoja v povračilo stroškov kazenskega postopanja.

ŠTAJERSKO.

Stari vojaki. Po izbruhu vojne zoper Italijo so se priglasili za vojno službo trije člani prostovoljnega meščanskega kora v Gradcu, četovodji Florijan Knische in Janez Klobasser ter poddesetnik Jožef Krisper, kljub visoki starosti. So v 58., 59. oziroma 60. letu in so se svoj čas udeležili okupacije Bosne in Hercegovine, Knische in Krisper pri 27. pešpolku, Klobasser pri 2. ženijskem polku. Od septembra v težavnih razmerah najzanesljiveje in najnatančneje, hrabro in radi opravljajo svojo službo. Cesar je to priznal s tem, da jim je podelil zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje, za podčastnike zelo redko najvišje odlikovanje.

Osumljenega vohunca pl. Zagorskega so zaprli v Mariboru, kamor je nedavno prišel in baje veliko občeval z vojaškimi osebami nenemške narodnosti. Izročili so ga vojaškemu sodišču v Celovcu. Zagorsky je bil tudi v Ljubljani znan kot zelo vsiljiv človek.

KOROŠKO.

Smrtna kcsa. Iz Medgorja poročajo: Mnogokrat nas je letos (1915) že posetila bela žena in razredčila našo moško vrsto. Mnoge je zasačila na bojiščih, a mnogim je pretrgala nit življenja na njihovih domovih. Kljub temu, da so nam delavne moči toli potrebne, je odložil na poziv smrti za vselej svoje orodje podomače Užnik na Rutah, Šimen Riepan, mizar. Bil je priden, delaven in miren mož. Star 56 let, je zapustil ženo in 6 otrok. Kratka, a močna je bila njegova bolezen; umrl je na koliki. Kmalu za njim pa je umrl njegov sosed Ignacij Jaršic, podomače Dobrnjak na Rutah, star 72 let. Rojen je bil v Čajnčah leta 1843., oženjen, oče 9 otrok. Bil je zaveden Slovenec, kar je kazal pri volitvah. Vestno je izvrševal svojo službo kot trinajstletni cerkveni ključar. Naduha mu je prikrajšala življenja tek. Skupno sta obdelovala polje kot soseda in tudi skupno počivata kot soseda.

Duhovniška vest. Za kn.-šk. duhovnega svetovalca je bil imenovan učitelj veronauka na meščanski šoli v Celovcu Alojzij Schader.

Imenovanje. Dne 1. dec. je prevzel vodstvo velikovškega okrajnega glavarstva deželni vladni svetnik baron pl. Benz. Dosedaj je bil začasnim voditeljem tega glavarstva dvorni svetnik Mayrhofer pl. Grünbichl.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. V Lokavcu pri Ajdovščini je umrl tamkajšnji župan Ernest Čiboj. — Umrla sta v Ljubljani 41letni domobranec Ivo Škrt iz goriške okolice in 43letni lovec Jernej Kosmač iz Cerkna.

Italijanske granate. Poleg Šent Petra je trpela zadnje čase tudi Vrtojba. Tudi tje treskajo italijanske granate. Večina prebivalstva je doma.

Bombe. Iz Hude Južne poročajo: Dne 21. dec. nas je obiskal zopet po dolgem času italijanski letalec. Pozdravil nas je spet z bombami, ni se mu pa posrečilo napraviti kakšno škodo.

Gorico so hoteli Italijani v četrti soški bitki kar v par dneh popolnoma pokončati, ali kakor ne gre Italijanom nobena reč gladko izpod rok in se prav nič ne izvrši tako, kakor želijo, tudi Gorice niso mogli kar na mah, kakor so naznanjali iz aeroplanov, porušiti in vpepeliti. Svoje uničevalno delo sicer nadaljujejo, ali sedaj le bolj mimogrede; kadar ni drugega, pa spustijo nekaj granat v mesto. Prebivalstva je v mestu še par tisoč in ti tudi ostanejo; bo moralo biti že izredno hudo in konec, ako zapustijo mesto še ti.

Preselila se je iz Gorice v Dornberg znana manufakturna trgovina Ivančič & Kurinčič v Gosposki ulici. Nahaja se v prostorih bivše trgovine Andreja Pahorja.

Odlikovanje vojnega vikarja.

Cesar Franc Jožef je vojnemu škofu Emeriku Bjeliku (rodom Slovaku) za njegove zasluge na polju vojnega dušeskrbstva podelil red železne krone I. razreda z vojnim okraskom.

Potop angleškega parnika.

London, Anglija, 25. januarja. Iz Liverpoola na Angleškem poročajo, da je bil od podmorskega čolna potopljen parnik "Norseman". Parnik "Norseman" je imel dva vijaka ter 6156 ton prostornine. Pred kratkim je prevzela angleška vlada za parnik v vojne svrhe.

Za bolgarskega kraljevskega komisarja v Nišu

je imenovan bivši bolgarski poslanik na srbskem dvoru, Čaprašikov.

Rad bi izvedel za naslov svojega očma MIHAELA HRVATIN. Doma je iz vasi Trpčane pri Il. Bistrici. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Prosen, Box 546, Sheffield, Pa. (26-28—1)

Rad bi izvedel za ANTONA PRIMC in MIHAELA BAN, ki sta bila pri meni na hrani in ostala dolžna. Zajedno pa opominjam tudi druge dolžnike, da store svoje dolžnosti v najkrajšem času. — Joseph Jakšetič, Box 112, Onoville, N. Y.

Iščem JOSIPA TRAVEN. Doma je iz Želimelj in tu biva nad 4 leta. Iz Aliquippe je šel obiskat znance v Sharon in od takrat se nič več ne ve o njem. Morda se mu je pripetila kaka nesreča. Pred odhodom je vpisal svojo nevesto v društvo št. 109 in sedaj imam urejene zanjo vse tiskovine, pa ne vem, kako napraviti. Zato prosim, da se mi javi, ali pa če kdo izmed rojakov kaj ve o njem, naj mi poroča. Kdor prvi naznani o njem natančneje podrobnosti, dobi $5 nagrade. — John Jager, Box 137, Aliquippa, Pa. (26-1—1-2)

Kje je JOHN BEDENKO? Tu v Združenih državah se imenuje tudi Beg. Pred 4 in pol leti sva bila skupaj v Park City, Utah. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Joseph Dolter, 1260 Talbot Ave., Butte, Mont. (26-28—1)

Iščem svojega prijatelja ANTONA ŠKERL, podomače Samsov iz Topolca pri Hirski Bistrici. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, ga prosim, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — John Poklar, King Lake, Nestoria, Ill. (26-28—1)

SANATOGEN
DOBROTNIK CLOVEŠTVA
KRI! Moč! Zdravje! Desetjo oni, ki se zdravijo z evropskimi zdravili, ker so najbolja. Posebno Sanatogen je pravi čudež za vse bolehne, slabotne in slabokrvne. 21,000 zdravnikov ga priporoča po celem svetu. Dobiva se pri nas, (Dom. Lekarna), kakor tudi druga garantirana zdravila za: **Želodčne bolezni, nervoznost, revmatizem, prehlajenje, spolne bolezni, zdravila za pridobitev možke moči in za vse druge bolezni.**

S temi zdravili smo pomagali veliko rojakom, tako lahko tudi vam, ako se obrnete na nas. Na vsa vprašanja damo mi točna pojasnila o boleznih in zdravilih zastonj!

S tem si prihranite denar in pridobite si ZDRAVJE.

Priznalna pisma pričajo o tem jasno. Naročila se izvršujejo strogo zaupno. Pisma naslovite tako:

J. F. Dolenc,
Box 819 Milwaukee, Wis.

Importirane Franz Lubasove harmonike

so razprodane. Imel bom zalogo zopet po končani vojni, ter se za pozneje rojakom priporočam.

Kupujem, prodajam in popravljam stare rabljene harmonike po dogovoru; izdelujem nove **KOVČKE** po $6.00 ter nove mehove od $6.00 do $10.00. Delo trpežno in zanesljivo.

Alois Skulj,
323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

Boj za Krn.

Vojni poročevalci javljajo:

Z nezmanjšano silo vihra boj za Krn dalje in pogoji postajajo čimdalje težji. Že poleti, začetkom vojne, je stalo tu vojno vodstvo pred najtežjimi nalogami, neprimerno težjimi nego v najvišjih tirolskih gorah. Kajti ondi nikjer ni manjkalo poti, deloma so bile na razpolago izvrstne avtomobilne ceste; tavno tako nikjer ni manjkalo lesa za zgradbo stanišč, povod je bilo tudi studenecev. Tu na pustem kraškem skalovju ni bilo ne tega, ne onega. Vsaka ped poti se je morala mučno izklesati v kamen. Celokupno nadomeščanje in preskrbovanje čet se je vršilo po ozkih in nevarnih stezah, po katerih so se neprestano vile bzrezkončne kolone tovornih živali in ljudi.

Že tedaj je bilo jasno, da bo mogoče postojanko na Krnu držati le tedaj, če se nadomeščanje in vsestransko preskrbovanje čet z vodo, živili, municijo, sanitetnimi potrebščinami itd. zavaruje proti vsem nevarnostim mraza, snega, borje in plazov. Pokazale so se naloge, ki so se zdele neizvršljive, ki so pa postajale od dne do dne mujnejše, ko je v pozni jeseni jelo snežiti ter so nastopili viharji, ki so tovorne živali in njih vodnike odnašali v globočino. In še vse huje se je obečalo za čas strašnih kraških mrazov. Ako se dotlej ne posreči zagotoviti četam tam gori vsaj najnujnejših potrebščin za življenje, potem je bila vsa hrabrost krnskih junakov zaman. Odločiti se je bilo treba za velikopotezne zgradbe, ki naj zavarujejo etapno službo pred vsemi mogočimi nevarnostmi in ovirami. — Samo tako je bilo misliti na zimsko vojno v teh predelih. Sedaj je pripadel glavni delež tehničnim četam c. in kr. armade, in kar so le te ustvarile, in sicer ustvarile v največji naglici tekom kratkih tednov, jim zagotavlja za vse čase slavo in občudovanje.

Zgradile so se ceste in pota, do glavnega skladišča teče celo poljska železnica, ki jo vlečejo majhni, a krepki in vstrajni gorski konjiči. Zgradilo se je nešteto barak, hlevov, skladišč, bolniških postaj in stanišč za čete. Kako ogromno delo se je izvršilo, nam vsaj deloma povedo naslednje številke: Doslej se je porabilo za dela v krnskem odseku 400 vagonov lesa, ki so ga posekali na licu mesta v gozdovih, 22 vagonov opeke, 46 vagonov cementa, in apna, 70 vagonov smolene strešne lepenke, 19 vagonov žrebljev, vijakov in spon, 3000 kilogramov razstrelilne snovi za poti skozi skalovja, 20.000 razstrelilnih patron in 2300 klopčičev vžigalne vrvice. Delo pa tudi sedaj še ne počiva, marveč se neprestano nadaljuje, izpopolnjuje in dovršuje.

Kljub tem dalekosežnim ustvaritvam in skrbem pa je življenje bojnih čet na Krnu seveda še vedno trdo in polno pomanjkanja. — Mestoma si stoje tu čisto blizu z nasprotnikom, ki je po številu znatno močnejši in v svojem besu vsled neuspehov tudi vedno ljutejši in krutejši. Še vedno meče sovražnik na to točko fronte nove, najboljše svoje čete; ujetniki pripadajo skoraj izključno alpinskim polkom, katerih disciplina in sposobnost se tudi na naši strani brez pridržka priznava. Bojni duh teh čet je še nezlomljen, kakor pripovedujejo naši častniki, in municijske zaloge Italijanov so, kakor je videti, še tako znatne, da si morejo dovoliti razsipanje z dolgotrajnim ropotajočim ognjem.

Italijanski poveljniki tudi store vse, da vzdrže v vojaštvu enako močno zaupanje v končno zmago in jih navdušijo za vedno krepke in pogumne napade. To pričajo povelja, ki jih najdejo naši pri mrtvih in ujetih Italijanih; posebno značilno je povelje te vrste, nanašajoče se na Sv. Lucijo, kjer se primerja to postojanko s trnjevo, a večno brez učinka na moštvo, a kljub temu se vsak italijanski napad krvavo izjalovi ob strašnih sovražnih izgubah. Te izgube so za sovražnika, v kolikor so prizadete alpinske čete, posebno bolestne in občutne. Kajti za to četo, ki je edino izvežbana za gorski boj, nimajo Italijani nobenega nadomestila, dočim imamo mi v tirolskih gorskih vodnikih, logarjih in drvarjih od doma izvežbane izvrstne, vsem vremenskim neugodnostim kljubujoče gorske vojake. Naj tudi še tako hitro slede trdovratni napadi in se brez konca ponavljajo — naše čete se ne omajejo in vstrajajo v svojem odporu s tako stanovitnostjo in trdnostjo, da je po soglasni izpovedbi poveljnikov vsaka beseda preslaba, s katero naj bi se jim dala hvala in priznanja. Občudovanja vredni vojaki! Treba pomisliti, da leže večkrat ob mrazu 20 stopinj v svojih zasneženih in zledenelih jarkih, ki so jih z muko vsekali v skalo in ki ne dovoljujejo niti tistih revnih udobnosti kakor strelski jarki v Galiciji in na Poljskem. Letalske bombe, plazovi in viharji jih neprestano ogrožajo in če potem po večdnevnem vstrajanju končno bije ura izmenjave, jih čaka še dolga pot z deseti na nogah, preden dospo v barake, jer najdejo toploto in pokoj. Naravnost neverjetno je in vendar resnično, kakor zatrjujejo častniki, da teh ljudi ni mogoče zadržati, kakor hitro je zunaj v teku nov napad; in kako se jeze, ako jim potem vračajoči se tovariši povedo, da so morali odbiti osem napadov, dočim so jih bili prejšni dan sami prestali let pet.

To razpoloženje čet je obenem najboljše izpričevalo za zdravstvene razmere. Zdravniki zagotavljajo, da so cepitve proti koleri in tifusu odstranile vsako nevarnost epidemiji; vsak ranjenec se tudi nemudoma cepi proti tetanusu, pri čemer se dosezajo najlepši uspehi. Poškodbe same so težke samo tedaj, kadar jih povzroče kamene šibre. Dokler niso bile izvršene potrebne naprave za preskrbovanje z vodo, je obolelo mnogo vojakov vsled zauživanja snežnice; sedaj takih bolezni ni več.

Izvrstne zveze z etapnim ozemljem pridejo izredno prav tudi pri odpošiljanju ranjencev, katere so preje mučno prenašali nosilci; to je zlasti važno za težko ranjene, kjer je potrebna takošnja operacija. V lazaretih na bojišču delujejo specialni kirurgi za čeljustne, ušesne in očesne ranitve ter razpolagajo z vsemi modernimi pomočnimi sredstvi.

Vsled tega je sedaj mogoče zagotoviti popolno ozdravljenje mnogo večjemu odstotnemu postavku ranjencev nego doslej. Tudi ta okolnost je tolažljiva za junaške boree na Krnu in za celo domovino.

Socijalist Pietro Chiesa umrl.

Dne 14. decembra je pr. leta je umrl v Genovi socijalistični poslanec Pietro Chiesa, eden najbolj znanih in najpopularnejših mož italijanskega socijalizma.

Izjava Barzilaja o osvojenju Trentina.

Preko Lugana poročajo, da je irredentovski minister Barzilai v nekem govoru glede Trentina izjavil, da je žalibog pot do tega kraja še jako dolga in stala bo velike napore in žrtve.

Ulični napisi v Sarajevu.

Z ozirom na dejstvo, da je cirilica kot oficijelna pisava v Bosni in Hercegovini odpravljena, so nadomestili v Sarajevu ulične table, na katerih so bili dosedaj napisi v latinici in cirilici, s tablami, ki imajo napise le v latinici.

Uboj v blaznosti.

V Novi Koloniji pri Berlinu je 37-letni lekarniški provizor Andersen napadel na cesti 63-letnega provizorja Grosseja in ga zaklal, ker ga je smatral za Žida. Najbrž je Andresen storil umor v blaznosti. —

Novo nemško vojno posojilo.

V marcu bo emitirala Nemčija novo vojno posoilo. Dosedanja vojna posojila so dala 25 in pol milijard mark, kreditov pa je državni zbor dovolil 30 milijard. Računa se, da bo novo vojno posojilo prineslo 10 milijard. Mesečni vojni stroški Nemčije znašajo 2 milijardi.

Švicarski major aretiran v Italiji.

Kakor poroča turinska "Stampa", je bil v Turinu na ukaz vojaškega sodišča v Palermu aretiran švicarski major Fritz Tobler, osumljen vohunstva v prid centralnih držav.

Tobler je star okoli 50 let, ima veliko tovarno čipk s filijalko v Parizu. Prepeljali so ga v Palermo.

17-letna roparica in morilka.

V Ponikli na Češkem živeča vdova Skalska je vzela v svojo hišo na stanovanje slaboglasno rodovino John. 17-letna Johnova hči je izvedela, da ima hišna gospodinja pod streho denar in ga je poskusila ukrasti. Ker se ji je 13-letni sin hišne gospodinje ustavljal, ga je dekle s sekiro ubilo. Dekletova mati je pomagala truplo skriti. — Mlado ubijalko in njeno mater so izročili sodišču.

UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Nemci fotografirajo matere in otroke v severni Franciji, da jih morejo kasneje spoznati za istovetne.

La Panne, bivališče belgijske kraljeve dvojice.

O tem piše "Tribuna": La Panne je dražestno mesto. Vse je tu novo, čisto, odlično, veselo in majhno. Hoteli, trgovine s svojim skrbno izbranim blagom, nekoliko dam v moderni obleki, morje, ki se vidi iz vseh ulic, — človek bi mislil, da se nahaja v "drugi sezoni" kakega morskega kopališča. La Panne je tudi res bilo zelo obiskovano belgijsko kopališče. A v vojni je izgubilo svoj svetovni značaj in postalo prestolnica kraljeve dvojice; z drugimi besedami: to je kakor iz zemlje vzraslo mesto, ki je vedno v gibanju, skozi katero vedno korakajo čete. Pred desetimi leti je bilo to mestece še-le v stadiju postajanja: bila je to kopičica čednih hiš, neznatno sejemsko mestece, ribiško gnezdo.

Tedaj je nekdo prišel na to, da je podnebje tod jako milo in sedaj so začele na vseh voglih in koncih rasti iz tal vile s šiljastimi pročelji in nadvse čudnimi terasami. La Panne se je pretvorila v priljubljeno in živahno letovišče. To malo mesto nudi jako čudno sliko. Če gledaš nanj s kake višine, tedaj spominja s svojimi hišicami, ki so kakor lesene igračke, na božično izložbo kakega bazarja. In sredi te norimberške sklojnice s igračkami stoji cerkev, čisto flamska cerkev, nova novcata, z ravnim in šiljastim zvonikom. V to cerkev prihajata vsako jutro kralj in kraljica, da molita. Cerkev v La Panne je znotraj čisto bela, brez okraskov. Sv. maše se čitajo od jutranje zore do opoldne. Trije duhovniki opravljajo sv. daritev istočasno. Duhovniki so vsi vojni kurati belgijske vojske, pod cerkvenim oblačilom nosijo uniformo, strežejo jim vojaki. —

Med verniki, ki rano zjutraj hodijo v cerkev, so vojaki in eden izmed teh je kralj Albert, ki prihaja s svojim pobočnikom, oba v khaki-uniformi. Kralj gre med dvema vrstama klečalnikov prav do glavnega oltarja. Njegova visoka postava presega ostale vernike, kakor kak trdnjavski stolp vrsto nizkih hiš. Samo polglasno molitev mašujočih duhovnikov prekine tu in tam tišino v cerkvi. Oglase se zvonci: vsi pokleknejo: tudi kralj poklekne in pobožno skloni glavo....

La Panne je neprestano pod sovražnim ognjem. Toda nemške bombe respektirajo La Panne. Dvakrat so že vrsteč letale nad njo, a padli so vedno v veliki oddaljenosti od mesta. To je bilo tedaj, ko so Nemci streljali na Duenkirchen in Berghen. Od tedaj živi La Panne v nekem gotovem strahu, toda ljudje trdijo, da kraljica s svojimi molitvami varuje mesto nesreče.

Končana stavka.

Clifton, Ariz., 24. jan. — V Metcalf so se vrnili danes vsi rudokopi na delo, ker so zastopniki družb izjavili, da bodo ugodili delavskim zahtevam. — Stavke, ki je trajala več mesecev, se je udeležilo več tisoč rudokopov.

Zadušila bi se bila kmalu

v Ljubljani na Starem trgu št. 9 neka stranka. Zvečer so zakurili in se dobro zaprli, zjutraj pa so bili vsi v omotici ter so silno bruhali. Le ena oseba je bila še toliko pri moči, da je vrata odprla. Poklicani zdravnik je vse potrebno ukrenil.

Ob mrtvem prijatelju.

Vsled hudega ognja umaknil sem se tudi jaz za neki parobek in vrgel na trebuh. Bila je vražja godba. Zračni pritisk eksplodiranih granat me je vzdigoval od tal — toda sovražnik je moral odjenjati.

Prišlo je povelje nazaj in to proti — noči — torej v temi.

Grem mimo nemih trupel — videl odtrgane roke, tam zopet pol glave — naših junakov. Že hočem ven iz smrtnega polja. O joj! Med dvemi trupli zagledam mi dobro znani telefonski aparat (v rumenem zabojčku). Huda slutnja me je obšla. Pokleknem in obrnem prvo truplo — neznan obraz — pogledam drugo po strani ležeče. Moj Bog, kri mi zastane po žilah. Bil si Ti. Mesečina Ti je obsevala bledi obraz. — Ganljiv prizor. Poiščem brzo obvezila in rano. Kos sovražne granate Ti je vsekal v prsi veliko odprtino. Izkrvavelo je Tvoje, ženo in rodno grudo ljubeče srce. Ni bilo potreba več pomoči. Oddaljil sem se, dočim mi je srce žalosti pokalo. Nisem zamogel Ti v trenotku pogreba izkazati zadnje časti kot junaku.

Hočem Te pa maščevati, v to naj mi Bog pomaga. Spomin nate pa me spremlja pred vsako bitko. Tvoj duh živi nad zvezdami, v svetni zgodovini pa ostaneš kot junak svetovne borbe.

Tvoji rodbini sem pisal le žalostno vest, da si težko ranjen in ujet. Nisem bil v stanu poročat žalostno resnico ženi in otrokom ki si jih tako ljubil in oni Tebe — Jaz torej naj bi bil prvi smrtn sel — ne. — Čez kakih štirinajst dni pa sem s tresočo roko podpisal kot svedok Tvoje smrti v baltaljonski pisarni listino za Tvojo pristojno politično oblast. Zdelo se mi je kot bi bil podpisal svojo smrtno obsodbo — konec tragedije!

150-letnica smrti češkega izumitelja.

Dne 21. decembra 1765 je umrl slavni češki učenjak Prokop Diviš, prvi izumitelj strelovoda in preizkuševalec raznih električnih pojavov, s katerimi so se pozneje proslavili Franklin, Edison in Marconi. Divišovi nazori o električni sili so naleteli v tedanjih časih na splošen odpor, da posmehovanje. Diviš je zbral rezultate svojega znanstvenega delovanja v knjigi Magia Naturalis, toda prepovedali so mu izdati to delo. Prokop Diviš se je narodil 1. avgusta 1696 v Žambergu na Češkem ter je živel dolga leta kot župnik v Primeticih na Moravskem, kjer je posvečal ves svoj čas znanstvenim poskusom in študiju električnih pojavov.

VETER POVLEČE...

Lastovke drobne,
jarko nebo,
kaj me zalobne
misli peko?

Hribje zeleni,
cvetne ravni,
kaj da so meni
mračne oči?

Veter povleče
skozi vrhe,
nekaj šepeče —
slušaj, srce!

— Kaj nam je mari,
če si nam tuj!
Drugim tožari,
sebe vprašuj!

Anton Medved.

Nepremagljiva koroška fronta.

Planinska zima, ki se je vse boji in ki se v naših orjaških obmejnih gorah pričenja 16. dec. navadno zgodaj, se je v tej znameniti vojni proti abruškemu razbojniku postavila na našo plat, na plat pravice in prostosti. Njen sicer odurni obraz se prijazno smehlja naproti našim junakom, ki varujejo z neznansko silo in junaštvom našo lepo Koroško.

Navzlic temu nikar ne mislite, da je koroška fronta nekak "vojni raj"! Napora je tu več kot za potrebo in povečini napora one vrste, ki se prišteva "nemogočemu in nepremagljivemu". Le v primeri z drugiletnimi zimskimi neurji je bolje letos, in še to — tega nikar ne pozabite — velja le za osrednjo okolico. V višinah si gospa zima ne da prav nič razjasniti čela in usiliti prav nič dobrohotnosti, čeprav se niže doli včasih ukrade nasmeh na njena lica.

No, letos se nam je dala v zaveznika in se veseli, ako naši deški bijejo Laha po umazanih prstih.

In da se to vrši s pridom, nam je porok sloves naših planincev. Morda okorni na vnanje, so vendar našinci pristne narave, veselega in zlatega srca, krepkih mišic in ognjevitih oči, kadar se gre zares. Z neustavno silo in železno pestjo zagrabijo sovražnika in gorje mu, ki jim pride v obližje! Vsakega poštenega sovražnika upoštevajo in čislajo, da bi imeli za poštenega sovražnika Laha, to pa je preko njihovega računa. Laški izdajici nakrižati jih po hrbtu, to je vsakomur najglavnejša skrb. In prav tako — junaki, hvaležni smo vam za to prav posebno! Dobro vemo in priznamo vam radi, da storite več, kot more od vas zahtevati dolžnost!

Le malo kilometrov za fronto se moramo čuditi, kako so se izpremenile ljubeznive doline in majhne planote. Nobenega grebena, tudi najnižjega ne, ni prezrlo vajeno oko zemljemerčevo, kateremu so bili izročili oni odsek v kar najskrbnejšo uporabo. Kjer se prej paslo krasno planinsko govedo po solnčnih livadah, kjer je skočni in vedno radostni pastir prepeval pesmi in piskal na piščal, se dvigajo sedaj lesene hišice v lepem redu, med njimi drže dobre ceste in po njih hite marljivi vojaki. Povsod živahno vojno vrvenje! Stoprav po živahnosti teh odsekov se čuti vojno.

Zdajci postojimo pred veliko stavbo in se čudimo množini žic in žičic, ki drže od daleč sem in se izgube v poslopje. Uganemo takoj, da ima tu sedež visoko vojaško mesto, možgani frontini. Od tu izhajajo neprestano povelja v visoko pogorsko črto, se izpreminjajo v puškine krogle, granate in šrapnele in lete laškemu Judežu po glavi.

Malo proč deluje železnica, kjer mož z rdečo kapo ustvarja red in točno v navidezni zmedi. In še dalje v stran stoji vojna kašča — c. kr. zalagalnica četam. V velikih in mahnih lesenih poslopjih so nakupičene potrebne zaloge z vsemi, tudi najmanjšimi potrebščinami za vrle vojake. Tu se mešajo vojaki, konji, osli, mule, vozovi, avtomobili, vse vprek, da si mora misliti človek, zdaj zdaj se pripeti nezgoda! A ljudje so vajeni in se ne dado motiti. V neverjetno kratkem času so umeli preskrbeti častniki vse potrebno, da vsak oddelek ob gotovem času, to je ta ob tej in tej uri, oni ob tem in tem času dobi, česar treba in vsega v zadostni množini, da ni treba vrlim strelcem v strelskih jarkih in bojevnikom na postojankah. Treba je bilo mnogo vztrajnosti, da je ob često majhnih pomočkih vedno ostalo vse v redu, a vojaki so hvaležni za točno in izdatno preskrbo.

Pet drži v stran ob ozki dolini, katero obstreljuje sovražnik. A zadeva slabo, tako slabo, da ni mogel motiti reda v vrvenju. Vedno se vozijo po cesti dolge vrste municijskih in voz z živili, kakor so vozile prej, predno je streljalo nanje topništvo. Komaj deset minut smo bili na potu, ko smo začuli dva zamolkla poka. Čujmo! Zdajci prižvižga in pristoka po jasnem zraku strahovit pok, vrtinec prsti, prahu in dima se zakadi v zrak. Nedaleč proč udari druga granata malo više v skalo. Novincu je tesno ob tem prizoru in ne upa si dalje. A vozarkov in spremljajočih vojakov ni groza; smejejo se novincu in zmerjajo sovražnika, kakor paglavce, ki mečejo kamenje čez plot, da bi klatili sadje na sosedovem vrtu. Cadorna pa se usti o velikih uspehih...

Še nekajkrat zažvižga po zraku, vendar pridemo po poldrugourni hoji brez škode na vznožje grebena, ki je zaseden po naših junakih. Kmalu pride obljubljeni vodnik, ki nas šaleč se povede na vrh. Baš prav smo prišli na godovanje poveljnikovo. Vse nam prihiti naproti, vse nas pozdravlja v dobrodošlico, dokler ne napravi poveljnik konca pozdravljanju. Skoro nam je žal, da zato ne moremo vsakomur stisniti roke, a tako na enem mestu, nič- varno ni!

Poveljnik nas povabi na svoj dom. "Zaboj granat" so mu bili vojaki dali ime, vso opravo preskrbeli in znesli skupaj sami. Ganjen nam pripoveduje zgodovino predmetov svoje udobnosti. In lahko smo razumeli, ko je rekel naposled: "Navzlic vsem težavam, ki jih prinaša vojna, bilo bi najhujše, ako bi se moral ločiti od svojih vrlih mož. Ako bi moral pasti, naj mi dodeli Nebo smrt sredi mojih ljudi. Krasni deški so!" Pripovedoval nam je dalje o junaštvu in činih moštva, ki so često razljutili Lahe do besnosti.

Kot v potrdilo je počil na desni strel in več rok je kazalo v smeri strelu. Na nasprotnem sovražnem grebenu se je bil pokazal izza skale alpinec, ki bi bil nemara rad videl, kaj pomeni veselost in glasnost na naši postojanki. Menil je menda, gotovo ne pazi nihče. A naši so čuječi vedno in drzni alpinec, zadet v glavo, je bil sovražniku v dokaz čuječnosti. V maščevanje so obstreljevali polentarji kakor besni potem pol ure našo postojanko, ne da bi bili napravili najmanj škode.

Pred viharjem.

Bliskavica žari
Skoz drevje dremotno veter šumi
Voda pada v sunkih čez mlinko kolo.
Oken svetloba se reže v temo .....

In jaz pod nebo kot tančico
bolest sem razpel, da skopni
in v nič zleti — kot bela ptica

France Bevk.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Domači zdravnik	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Katekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slovenski pravnik	$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Slovenska pesmarica, 1.	—.60
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Cerkvica na skali	—.15
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov	—.25
Don Kižot	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Randevous	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Srečolovec	—.20
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Titanik	—.30
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.95
Za kruhom	—.20
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenja trnjeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger

Pri puščavniku	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vsem že vračunana.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. A. GERM, 507 Cherry Way ali box 18, Haddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zapisnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PERENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 2, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 8, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov ni ni bodi ozirala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Na morju.

Narte Velikonja.

(Nadaljevanje.)

"..... in ni pomagalo...." je naglo pristavil. "Saj sam dobro vem, čisto dobro vem, da moram proč." Govoril je z glasom, kot bi se hotel jokati.

"Če pojdeš, grem s teboj!" je rekla trdo.

"Kaj? — Kako misliš? In oče?"

Selda je vprašanje napačno umela.

"Kaj bo z očetom? Naj te obdrži!" je menila trmasto. "Kar k njemu pojdiva!"

Viko je ostal na mestu. Že je hotel vstati, potem se je zopet premislil in rekel:

"Ne pojdem. Bilo bi zastonj."

"Potemtakem me nimaš rad, tak si kakor Žino! Vsi ste enaki!"

Viko je razprl oči.

"Kako si upaš! — Glej", je dokazoval z jokajočim glasom. 'Glej, nič nama ne pomaga. Kaj nama pomaga, četudi te imam rad? Ali ni boljše, če pozabiva? Ti nimaš nič, jaz nič; z menoj ne smeš. Kaj bi rekli ljudje in, in kam bi šla?"

"Tako nisem mislila. Ti nisi fant!" je vzkliknila. "Ti nisi fant. Če bi me imel rad, bi govoril drugače, vse drugače. Tako pa.... o, saj nisi fant."

Obrnila se je, da bi zadušila jok in skrila solze. "Saj nisi fant!" je stisnila skozi zobe in naglo odšla. —

Viko je gledal za njo kakor okamenel. Ko je doznal pomen njenih besed, se je naslonil na pograd in mrmral predse s trpečim izrazom na licu: "Če ne smem, ne smem. To ne gre. Konca bi ne imelo, nobenega pravega konca bi ne imelo. Kapitan bi rohnel; bolje je tako, ko ni pravega konca." Bojažen ga je tako stisnila, da se mu je zdelo vse nemogoče. "Lahko je biti fant kje drugje", se je opravičeval. "Lahko je biti, če ni takih razmer, če ni človek vezan na tuj grош in se mu ni treba bati zamere in nikogar."

Viko bi se bil rad razjokal. V sreu mu je bilo čuvstvo osirotelosti, bolesti in čudnega strahu. Kakor bi imel v krvi vlažno glino, se mu je zdelo, vse je bilo mrtvo; vedno bolj je lezel vase, vedno vedno bolj postajal otopel in vdan v usodo.

Solnce je že peklo na krov, veter je polnil jadra in škripaje so se pripogibali jadrniki. 'Oko morske zvezde' se je zaganjalo, da je pljuskala voda na krov, tupatam je brizgnil visok curek nazaj.

"Vrag!" je dejal Žino, ko ga je zmočilo v obraz. Vezal je na njunu prtljago in se jezil, ker se mu je trgala vrvica. Znesel si je vse skupaj ter mrmral: "Če ... pojdete vsi!" V duhu je ... načrt, ki ga je razmišljal v zlobnem veselju. "Vsi pojdete — mene ne boš sukal kakor paglavca, kapitan Ferjan, in pred vsemi, in pred vsemi, starec!"

Sklonil se je niže na svojo culo in napravil zadnji vozel; nato se ozrl po ladji in zagledal Roka in kapitana na krmilu. Stisnil je ustnice, šel do Perina in Andreja in vprašal:

"Ali ne pljuska čez? Spredaj že poliva."

"Pa se umakni", je rekel Perin, ne da bi se ozrl.

"Saj se!" je zagodrnjal Žino.

V teh besedah je ležala ostra grožnja. Žino jo je rekel s takim poudarkom, da je Perin dvignil glavo in se začudeno ozrl za njim. Otrl si je pot in menil proti Andreju:

"Kaj vse naredi taka neumna neumnost. — Včeraj se je bahal in širokoustil, danes se pa obrega, kakor bi se mu godila obešena krivica. — Perbako, Andrej, dva snubača sta že potisnjena na suho; bratec, poskusi srečo še ti!"

Andrej je menil, da riba ni za suh potok in on ne za zakon. "Sicer pa — pusti, ko ni nič. Selde ne bo rinil kapitan v naročje prvemu, ki pride: deklica je redek ptič!"

Medtem je prevzel krmilo kapitan. Rok se je pretegnil, napel mišice in se ozrl po morju. Valovi so kipeli, burja se je zaletavala, kakor bi se opotekal pijanec čez kraške grobljе. Nad jadrnico, nad valovi, nad širnim obzorjem je sijalo pekoče solnce. Roku se je lovil v srajco veter, na hrbtu mu je valovilo, kot bi nesel meh. Črni lasje so mu padali na čelo in oko mu je žarelo v pritajenem blesku. Na licu se mu je poznalo, da mu v sreu gloje moreča bolečina, ki mu ni dala miru. Mislil je na Žina, na pretep, na sestro in na kapitanov ukaz.

"Ne, ne boš ugledal Lošinja, bogme da ne. In če te ne bom prej, te udušim tik pred pomolom", si je dejal, ko je videl njegovo culo na brodu.

Tisti čas je bil Žino že na delu. Če bi kdo pozorno poslušal, bi slišal iz globokega ladijskega trebu prasketajoč glas, ki ga ima sveder, kadar se zajeda v trdo hrastovino. "Rezk.... škrk.... rezk .... škrk", se je glasilo, kot bi veverica glodala oreh, a brnenje vrvi in pljuskanje valov je vse to zadušilo.

"Rezk.... škrk.... rezk.... škrk...."

Rok tega ni slišal in tudi Viko ne. Hrvat se je napotil skozi lino in se nemalo začudil, ko je zagledal Vika, vsega bledega in prepadenega. Pred njim je bila v prahu narisana z neokretnimi potezami barka in hiša.

"Poliva!" je dejal Rok. "Lino bo treba zapreti. Barka gre tako naglo, da pljuska morje na krov."

Res so se čutili sunki; jadrnica je šla na konja, veter je ostro žvigal v jadrnikih, ki so škripali in se tresli v zaslonih.

Rokove besede so Vika presenetile; menil je in menil, pa ni našel prave besede.

"Ali nisi na krmilu?.... Mislil sem, da si še tam. Ves si moker, kakor bi se snoči ne bil posušil."

"O snoči — za snoči ga že splačam. Pa da boš ti moral proč, tega nisem mislil. Ali si Seldi kaj hotel?"

"Kako hotel?"

"Pravim, če si se ji zameril, ker je kapitan tako malobeseden. Danes bi samo žvižgal. Kaj si storil, da je tako zapihalo?"

Viko je gledal risbo na tleh in vzdihnil:

"Ko bi imel človek vsaj svojo barko in hišo, ali vsaj lastno barko!"

Rok je nategnil obraz.

"Kako prideš do tega? Dečko, s teboj ni vse po božjem. Odgovori, zakaj te je kapitan nagnal; kaj si storil?"

"Nič nisem storil!"

"A, vraga in nič! Potem bi se bil postavil, pa bi ne bil tako strahovito pomečkan, kakor bi te obešali."

"Bal sem se."

"Koga?"

"Kapitana! — Seldi sem povedal, da...." Kar nič mu ni hotela beseda iz ust.

".... da jo imaš rad, si ji povedal. Le govori; ali se morda bojiš tudi mene? — Kaj je rekla?"

"Nič!"

"Kako to?"

"Kapitan je slišal."

"A tako!" se je zasmejal Rok. "Ti, fant, si bil kuhan v borovi smoli, da se te tako drži. In zdaj ne veš, kako je s Seldo?"

"Pač, vem; zdaj pravi, naj prosim očeta, da ostanem. To je tako sitno; ko bi imel vsaj svojo lastno barko."

Rok ga je stresel dobrodušno za ramo.

"Potem vriskaj, v vodo skakaj, pa se ne drži kakor boter-spokornik. Če je rekla: Poprosi! — poprosi, po kolenih pojdi do kapitana kakor romarji za odpustke. Ko bi imel barko, bi bilo dobro; če je ni, pa glej, da jo boš imel. Za tako dekle! Viko, ali ti ni nič zanjo?"

"Kako misliš?" je spravil Viko nekam plašno iz sebe in se nehote umikal Hrvatu, ki je oblastno rastel pred njim.

"Če ti ni nič zanjo, pravim? Kakšen mornar si, dečko, ali se to pravi biti mornar? Če se za dekle ne potrudiš, za kaj se boš potrudil? Kaj pa misliš na morju, fant, če si tako boječ? Če bi imel barko, bi jo držal privezano v hlevu kakor osla, držal privezano v svojem zajčjem strahu, da se ne potopi."

"Premlad sem.... Ti bi že laže. — In take razmere...." je pristavil s čudnim vzdihom.

"Kakšne razmere?"

Rok se je razvnemal in izgovarjal besede z vedno močnejšim poudarkom; zadnje vprašanje je skoraj zavpil.

"Takšne, sploh takšne." Viko je iskal izraza in ponovil: "Takšne, kakor so."

"Kakšne, fant?"

Viko je gledal z razprtimi očmi v Hrvata in rekel:

"Zmerom mora človek služiti."

"Ta je dobra; šibe si vreden, čeravno si že velik. Zdaj vem, kaj ti je. Strah ti je v pete zlezel in misliš, da so razmere krive. Zakaj se sam sam ubijaš? Če zlezeš že vnaprej sam vsakemu pod noge, ti boječnost istrska, potem so razmere krive! In ti, ti hočeš na morje? — Kdo je to narisal, to tukaj?" je vprašal in pokazal z nogo na risbo.

"Jaz!"

"Vidiš, to te razodeva: ti boš barke risal, še zmerom samo risal, ko boš že ves siv. Če bi imel jadrnico, bi prej prosil dovoljenja, da smeš rabiti veter, ki je božji, in smeš gledati na zvezde, ki so božje. Nič, še prositi se boš bal, bogme, da se boš bal."

Viko je ves potrt poslušal in se trudil, da bi doumel.

"Zakaj praviš to?"

"Zato, da bi ne bil zmerom tak, kakor si zdaj s kapitanom in Seldo. Kapitana je treba prositi, to se pravi: mrežo je treba vreči, če hočeš rib. Ti pa cincaš in cenеaš: saj ne bo nič, saj vem, da bo zastonj, saj vem, da pride pliskavica, zato je najboljše, če jo sušim v dimniku.... Mene sploh ne briga, ali imaš Seldo, ali je nimaš. Kaj bi mene brigalo? Tebe, fant, tebe pa je sveta škoda, če bi ti zmanjkalo poguma. Ali boš prosil ali ne boš?"

(Pride še.)

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne upravništvo ne uredništvo.

Raznoterosti.

Na Nemškem

so prepovedali mleti belo moko in pšenični zdrob.

Prodaja kuncev.

Praška mestna aprovizacija je začela prodajati kunce. V glavni mestni vojni prodajalni so jih te dni prodali 64. Kupcev pa je prišlo nad 2000!

Iz ruskega vojnega vjetništva je ušel

polkovnik nekega našega konjeniškega polka grof Lubienski. Prispel je srečno v Stockholm ter potuje čez Berlin na Dunaj.

Potopljen angleški parnik.

Angleški parnik Orteric (6335) ton je bil potopljen. Posadka je bila rešena, izvzemši 2 mrtva in 3 težko ranjene Kitajce.

Poslanec in njegov sin v vojni.

Češki socijalnodemokratični poslanec Svoboda služi kot vojak na jugozapadni fronti. Tovariš v strelskem jarku mu je lastni sin Jan.

400.000 kron

so nabrali gažisti in moštvo 2. armade, ki je zapoveduje general kavalerije pl. Boehm-Ermolli. Ta vsota se je naložila v vojnem posojilu, obresti pa se bodo porabljale za podporo vdov in sirot v sedanji vojni padlih ali umrlih vojakov.

"Die Freie Ukraine"

se imenuje društvo, ki so ga ustanovili v Berlinu kot organizacijo nemških podpornikov gibanja za osvoboditev Ukrajine od ruskega jarma. Društvo bo prirejalo predavanja o pomenu ukrajinskega (maloruskega) naroda ter zbiralo prispevke.

Umrl je

na Dunaju bivši generalni ravnatelj "Laenderbanke" dvorni svetnik Samuel vitez Hahn v 80. letu svoje starosti. Svoj čas je bil dvorni svetnik Hahn tudi komercijalni ravnatelj Južne železnice. Hahn je bil dolga leta posredovalec za srbska in bolgarska državna posojila ter je imel sploh jako živahne finančne stike z Balkanom.

Poneverjena zapuščina.

V Monakovem je pred nekaj časom umrl trgovec, o katerem se je vedelo, da ima precej denarja. Njegova gospodinja je izročila dedičem 128.000 mark, češ, da je to vsa pokojnikova zapuščina. Dediči so po natančnih poizvedbah spoznali, da so bili ogoljufani in so provzročili pri pokojnikovi gospodinji hišno preiskavo. Policija je res našla za 800.000 mark vrednostnih papirjev.

Bosanska deželna

vlada je izdala stroge odredbe v svrho, da se omeji žganjepitje.

Potopljen japonski parnik.

Japonski parnik "Saco Maru" je bil v vzhodnem Sredozemskem morju potopljen od sovražnega podmorskega podmorskega čolna. Pristaniška oblast v Aleksandriji, ki je bila brezžično obveščena, je poslala parniku pomoč.

Japonska pomoč.

Japonski zunanji minister baron Ishii se je baje izrazil napram poročevalcu "Petit Journala" tako-le:

— Japonska je dobavila Rusiji orožja in municije in bo še dobavljala. Dva japonska arzenala delata brez prenehanja ter izdelujeta nepregledne množine. Rusija ne potrebuje moštva, ker je samo tretjina mobiliziranih moških oboroženа. Do konca tega meseca bo storila Japonska mnogo, da se oborožita še ostali dve tretjini ruskega moštva. Dosedaj se še niso bavili z možnostjo, poslati armado v Evropo. Če bi pa bilo potrebno in umestno, pa bi poslala Japonska takoj in na en mah zelo močno armado. Nikakor pa bi se hotela izpostaviti nevarnosti, da bi bila poražena.

Ogrska akademija znanosti

je sestavila na predlog svojega člana Mihála Horvata poseben odbor, ki naj sestavi spomenico na vlado za uvedbo starih madžarskih imen za neogrske kraje. Taka imena so Bees (Dunaj), Drinapoly (Odrin), Krakko (Krakov), Rigomezö (Kosovo polje), Macso (Mačva), Zagráb (Zagreb), Karolvaros (Karlovac), Verőcze (Virotica), Zimany (Zemun) itd.

Ezio Garibaldi težko ranjen.

Iz Benetk poročajo sledeče:

V neki tukajšnji bolnici se nahaja Ezio Garibaldi, jeden izmed 5 sinov Ricciottija Garibaldija in vnuk "osvobodilca Italije." Na fronti proti Avstrijcem za je zadela krogla v pljuča. Stanje je njegova brezupno. Ezio ima 20 let, služil je pri berzaljerih. Ranjen je že drugič, dva brata sta padla na francoskih tleh.

Škoda v vzhodni Prusiji.

Po najnovejših uradnih cenitvah ima vzhodna Prusija vsled vpadov ruske armade tri milijarde mark škode.

Francoski konji v vojni.

Dne 31. decembra 1913. je bilo na Francoskem 3.230.700 konj, dne 1. julija 1915. pa je le še 2.2227.209. Francija je torej v enem letu vojne izgubila več kakor milijon triletnih in starejših konj.

Car — angleški admiral.

Iz Londona poročajo: Angleški kralj je imenoval carja Nikolaja za častnega admirala angleške bojne mornarice.

200 gostilničarjev v kazenski preiskavi v Pizmu.

Državno pravdništvo v Pizmu je odredilo kazensko preiskavo proti 200 gostilničarjem, ki so zvišali cene pivu.

Železniška nesreča v Italiji.

Iz Chiassa poročajo, da pri Milanu in Ferrari so zopet trčili vlaki drug ob drugega; 25 oseb je ranjenih.

Dva angleška vojaška vlaka

sta trčila pri postaji Salamli blizu Soluna. Sedem vagonov je bilo razbitih, v njih se nahajajoči vojaki so povečini mrtvi. V Solunu se govori, da gre najbrž za atentat.

Velik požar.

Pri Glasgowu je nastal v pristanskem skladišču ogenj, ki je uničil čaja, kave, tabaka in drugega takega blaga v vrednosti 10 milijonov kron.

Eksplozija v Muenstru.

V neki podružnici artiljerijskega skladišča v Muenstru je izbruhnil ogenj. Pri tem je eksplodiralo več tam shranjenih granat in šrapnelov. Ker so se posamezne krogle le polagoma segrevale, so trajale eksplozije več ur. Več šip v sosednih mestnih delih je popokalo. Tudi nekaj sosednih poslopij je bilo nekoliko poškodovanih. Človeških žrtev ni bilo.

Nemški list v Belgradu.

Dne 15. decembra je začel izhajati v Belgradu nemškilist "Belgrader Nachrichten", katerega izdaja posebna akcijska družba trikrat na teden.

Kriza v soc. demokratični stranki.

Poslanec Haase se je odpovedal kot predsednik zveze soc. demokratičnih poslancev v nemškem državnem zboru.

Eksplozija v Carigradu.

Tiskovno vodstvo poroča o neki eksploziji v skladišču razstrelil ob Zlatem rogu:

Nekaj dinamita, ki je bil pokvarjen, ker je bil padel v vodo, je slučajno eksplodiralo. Pet vojakov in 15 civilnih oseb v neki sosednji hiši je bilo ubitih, večina od zdrobljenega stekla. Vsled eksplozije je nastal požar, ki pa je uničil eno samo hišo.

Cerkev na gori.

Če niso angeli
prinesli je z višine
na strmi rog?
Kako so jo roke
zgradile vrh strmine,
vsevedni Bog?
O! kaj je davni rod
postavil z verno silo
na vrh gora!
A danes? — Pod goro
postavi komaj vilo —
vso brez — Boga —

Silvin Sardenko.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schnellar.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joj Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Uršič.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keržišnik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: Frank Trebec.
Forest City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Josip Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Monessen, Pa.: Math Kikelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakshe, I. Podvašnik, I. Magister in U. B. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Petelinel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Perenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Špecialiteta. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Žagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske predne straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestreljnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Slovensko katoliško

podp. društvo sv. Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 587, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Davson Ave., R. F. D. 1, Grosse Isle, Detroit, Mich

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Zadnji grof celjski.

(Konec).

IV.

Danes še grof celjski in — nikdar več!

Trdnjava Belgrad stoji na skalovitem griču. Na sredi je prava trdnjavska gradba, ki jo naokoli loči štiristo korakov širok prostor od drugih delov mesta. Ko jo je oblegal Mohamed II., so porušili marsikatero stavbo, marsikateri zid; ko sta pa dospela tja kralj Ladislav in grof Ulrik s križarji, popravila je bila že davno stranka Hunyadijeva, kar je bilo poškodovanega. To je pa storila na svojo roko, ne da bi bila vprašala kralja za dovoljenje.

Bilo je tožnega, deževnega popoldne novembra meseca, ko se je na obrežjih Donave pri Zemunu izkreala križarska vojska ter se napotila v trdnjavo. Najprej je jezdilo krdelo konjenikov pod težkim železnim omrežjem, ki je vodilo v trdnjavo. Za njo sta šla kralj Ladislav in nanovo imenovani ogrski namestnik, grof Ulrik celjski, s krasnim spremstvom in vzadi se je pomikala pisana množica križarjev, ki so se zbrali iz različnih pokrajin. A jedva je zadnji Ulrikovega spremstva prekoračil vhod, jedva je Ladislav Hunyadi, ki je s svojimi privrženci bival v trdnjavi, prišlece pozdravil, zaropotalo je omrežje pri vratih s silnim hruščem in ropotom — in vhod je bil zaprt.

Kralj in Celjan sta se pomenljivo spogledala, oba sta obledela.

"Kaj to pomeni, Hunyadi?" je vprašal kralj. "Zakaj braniš križarjem vhod?"

"To zahtevajo deželne postave", je odgovoril Hunyadi nakratko.

"Deželni zakoni zahtevajo to?" Kralj Ladislav je odkimaval, ko je to govoril, kakor bi ne bil hotel verjeti.

"Tako je, kakor sem rekel. Po stari pravici ne smejo tujci zahajati v nobeno trdnjavo ob meji."

Szilagyi, strie Ladislava Hunyadija, ki je stal blizu, je pritrjeval z glavo in se veselil poparjenosti, ki se je lotila kralja in Celjana, ko sta se morala ločiti od svoje armade. Bila sta v zadregi; na sumu sta imela Ladislava Hunyadija, da ima s svojim početjem hudobne namene; to se je pa tudi videlo že iz njegovega obnašanja. Notranji glas je rekel Celjanu, da mu preti nevarnost, čutil je, da se je vjel v past; kako mu je bilo žal, ki so ga vedno svarili!

Pri vsem tem pa nista hotela pokazati niti Ulrik, niti kralj, kako ju skrbi. Zahtevala sta samo, da bi ju popeljal v njihovo stanovanje, in Hunyadi ju je spremil v stari sivi grad.

"Potrebujemo vaših nasvetov", je opomnil Hunyadi nalahko, ko je stal pred durmi, ki držijo v različne prostore, kateri so bili prirejeni za grofa. Ko je Ulrik le molčal, je bil tudi on tih ter se poslovil nakratko in mrzlo.

Celjanu je to pot samota prav prijala. Na tisoče misli mu je rojilo po glavi, potreboval je torej miru in počitka, da bi si jih nekoliko zbral. Najprej je premeril z dolgimi koraki visoko, obokano čumnato, potem je stopil k oknu ter zrl v temno noč. Le polagoma se je privadilo oko veliki temi in dozdevalo se mu je, kakor bi se spodaj pred durmi, ravno pod oknom njegovega visokega bivališča, gibali možje. Kmalu ni več dvomil, da ga oči ne varajo.

Nevoljno je začel zopet korakati po čumnati. Ostroge so kar žvenketale po kamenitih tleh in od sten je odmeval votel glas njegovih stopinj.

"Bojijo se", mrmral je sam zase, "ker sem prišel na njihove namene, da bi jim utegnil še uteči. Zato so razpostavili te biriče, da jim ne bi popihal iz kamenite kletke. Hočejo me imeti ujetega, dokler me ne obsodijo."

Ko so Celjana mučile take misli, bližal se je nekdo durim s tihim korakom in je rahlo potrkal. Ulrik je prijel za meč, ki ga še vedno ni bil odpasal, in v istem hipu je bil pred njim neki mož.

"Kdo si?" zagrmel je Ulrik.

"Za božjo voljo, grof!" šepetal je tujec, svareč ga, da naj bo tih. "Edini prijatelj sem vam, ki ga imate v posadki. Spomnite se tistega mladeniča, imenom Pavel, ki ste mu pred dvema letoma dali zlato prostost, — jaz sem tisti, in če hočete, plačam vam to dobroto danes z enakim, istim plačilom. Zaupajte mi — rešim vas! Pa mudi se, gospod grof, da se nam posreči!"

Takoj po prvih besedah je spoznal Ulrik svojega nekdanjega ujetnika. Ravno v tej uri je ta sestanek dobro del boječemu srcu in hvaležnost mladega moža ga je čisto ganila. Grof mu je stisnil prijateljski roko in ga je molče vlekel v globočino druge sobe, zapahnivši poprej težka vrata.

"Zdi se mi, da veš več, nego jaz", je pričel mirno Celjan; "Hunyadi me hoče ujeti in zapreti, kakor se mi dozdeva, ježli?"

"O, če bi le ne bilo ničesar hujega!" je odgovoril oni. "'Znabiti se ne bi bil odločil, preprečiti sinu velikega Hunyadija njegove namene. Ko sem pa zvedel, da vas hoče umoriti, nisem imel več miru. Pol dne in pol noči me je mučilo vprašanje, če to pristoja krščanskemu človeku, da bi zrl mirno tako hudodelstvo. Večkrat sem si mislil, da bi znabiti vaša smrt bila domovini v korist, in da vendar nisem revež zmožen, delati proti volji velikašev. Pa obnovila se je v meni radost istega trenutka, ko ste me dobrodušno pustili v domačijo; pred očmi sem imel živo podobo vaše blage soproge, ki je bila pri vas moj ljubeznivi zagovornik in zdaj — zdaj sem tukaj, da vas rešim. V dveh dneh sem vse pripravil, skrivne stopnice, ki držijo v podzemeljske prostore, so odprte; zaupajte mi in predno napoči jutro, boste že v varnem zavetju!"

Pavel je to govoril zelo naglo in zdaj je obmolknil, a trajalo je precej dolgo, predno je Celjan razodel svoj sklep.

"Premislil sem se", rekel je konečno z mirno odločnostjo; "Hunyadi in njegovi zli privrženci ne smejo reči, da je namestnik te dežele utekel v uri nevarnosti o temni noči in slabem vremenu; ostanem tukaj in naj se zgodi z menoj, kar hoče! Da bi me Hunyadi zavratno napadel, tega si niti ne mislim o njem, a v pravem dvoboju bo pa že videl, če je kos grofu celjskemu. — Srečno bodi, vrli Oger, tvoja volja velja v mojih očeh za dejanje. Hvala ti! Za zdaj ti naj velja kot plačilo ta mošnja zlata, pa v mirnejših časih bodem se te še dobro spominjal!"

Pavel je še mislil govoriti, pa grof mu je branil in je porinil obotavljajočega se mladeniča lahko na hodnik, kjer je kmalu izginil v temoti.

Ulrik je vso noč prebedel. Sedeč v naslonjaču, zrl je nepremično predse, da ni niti zapazil, kako se je začelo zunaj daniti. Šele glas zvona, ki je vabil v cerkev, vzdramil ga je iz njegovih sanj. Skočil je kvišku, oblekel naglo železno srajco, da bi ga varovala, ter je šel potem do kapelice, kjer je bil kralj že navzoč.

Ravno ko je hotel Ulrik po dokončani službi božji zapustiti kapelo, prinesel mu je Hunyadijev sel povabilo, da se naj udeleži posvetovanja, ki se ima vršiti ravno kar o deželnih zadevah. Grof je bil voljen. V družbi dveh plemenitnikov svojega spremstva vstopil je v dvorano, določeno za omenjeno posvetovanje.

Ladislav Hunyadi ga je že pričakoval. Pa mož, ki se je bil še včeraj delal prav prijaznega, se je pokazal danes v pravi luči; drhteč jeze je stopil pred Celjana ter ga ošteval na jako hud način. Ulrik je sicer poskušal odgovarjati, pa oni ga ni pustil do govora ter ga še huje obiral, sramotil in zbadal.

Grofu je bilo že preveč, premagovati se ni več mogel; ves besen je zgrabil meč ter mahnil z njim tako spretno po Hunyadiju, da je ta udarec le s težka prestregel in odbil; pa jeklo Celjanovo je presekalo zlati prstan, ki ga je nosil Hunyadi, in preklalo je roč njegovega orožja. Vse to se je zgodilo hipoma. Nato so se takorekoč kar vsuli v dvorano prijatelji Ladislavovi, na čelu jim stric Mihael Szilagyi — in mah na mah so pele sablje po zraku. Ulrik se je dolgo branil in ustavljal, ker je bil vzadi zavarovan od stene, pa tudi železna srajca mu je dobro služila. Konečno mu je pa zmanjkalo moči; smrtno zadet — zgrudil se je na tla, ko sta bila njegova spremljevalca obnemogla že popolnoma. Pa še zdaj niso razkačeni mirovali, čeprav so videli nasprotnika v krvi mrtvega; kakor bi se bili bali, da utegne Celjan še oživeti, kar pa so hoteli preprečiti na vsak način — odsekali so mu še glavo od orjaškega trupla.

Tako je torej preminilo burno življenje moža redke nadarjenosti, katero je presegalo edino častihlepje; dosegel je mož sicer dobre uspehe, pa v celem svojem življenju je preživel le redko katero uro v mirni sreči. Na daleč okoli se je naglo raznesla vest o žalostnem koncu zadnjega in najmogočnejšega grofa celjskega, toda le malo je bilo tistih, ki so žalovali resnično nad to izgubo tudi v srcu. — Med temi je bil kralj Ladislav; kajti bil je vselej iz vsega srca naklonjen žrtvi krvavega čina, namreč Ulriku. Ko je zvedel o grozovitosti, zarotil se je, strašno in strogo postopati in kaznovati krivce; in tako je tudi bilo: čez nekaj mesecev je prelil svojo kri tudi Ladislav Hunyadi pod sekiro rabljevo!

Truplo Ulrikovo so prenesli v prav krasnem spremstvu v Celje, kjer ga je pričakovala Katarina, vdova brez otrok, z oprodami, vitezi in meščanstvom celjskim.

Na dan pogreba so prepeljali rakev iz grajske kapele v minoritsko cerkev ter jo položili na visok oder, okoli katerega je migljalo vse polno lučic gorečih voščenih sveč. Pričela se je črna maša, maša zadušnica, katere so se udeležili vdova, vitezi, zbrani okoli prapora in oprode, pa tudi mnogo prebivalstva celjskega. Po dokončanem opravilu je pristopilo dvanajst črno oblečenih plemičev, ki so položili na mrtvaški oder oklep, sulico in meč, čelado in ščit umrlega grofa. A za njimi je prišel neki vitez, ves v železu, kličoč z močnim glasom po božji hiši: "Danes še grof celjski in — nikdar več!" Trikrat je dobil ta klic po cerkvi žalujočim na ušesa, potem je pa raztrgal ta mož v oklepu prapor celjski in v roki je zdrobil na drobne kosce ščit z grbom, ki je imel tri zlate zvezde na modrem polju.

DAROVI.

Za nesrečno Zupanovo družino v Grove City, Pa.

Pittsburgh, Pa. Nick Skube 50 centov.

La Salle, Ill. F. P. Komatar 20 centov.

Mullan, Idaho. Bartol Jerala $1.65.

Iščem JOŽEFA GLAVAN radi važnih zadev. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, za kar mu bom zelo hvaležen in tudi nagrado rad dam, ali naj se pa sam oglasi. — Tony Klitschek, Bessemer, Pa. (26-1—1-2)

Kje je moj sin FRANK PERNIJ? Meseca decembra lanskega leta je bil v East Helena, Mont., in sedaj ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se sam oglasi. — Frank Pernij, Box 482, Salida, Colo. (27-28—1)

Kje je moj mož ANDREJ PONIKVAR? Preje je bival v Park City, Utah, in tja sem mu zdaj pisala, pa mi je bilo vrnjeno pismo. Jaz sem prišla iz stare domovine s sinom in bi želela izvedeti za njegov naslov. Prosim ga, da se mi javi. — Mrs. Mary Ponikvar, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill. (27-29—1)

POPRAVEK.

V zadnjem dopisu iz Sheboygana, Wis., je bilo pomotoma pisano, da se vrše seje društva "Ilirija" v dvorani med 5. in 10. ulico. Glasiti bi se moralo: Prihodnje seje društva "Ilirija" se vrše nad "5 in 10 centov" prodajalno.

Želim izvedeti za naslov svojih dveh prijateljev JANEZA STOPAR in MARTINA VERTAČNIK. Prvi je doma iz vasi Niska v Savinski dolini, drugi pa iz Šmarne pod Goro. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Frank Repenšek, Box 58, Somerset, Colo. (27-29—1)

OPOMIN.

Podpisani opozarjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg, ker je to njih dolžnost. Kdor izmed dolžnikov se ne oglasi, bom prisiljen z njim postopati na drug način.

Anton Hribar,
773 Ketchem Street,
Indianapolis, Ind.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja FRANKA KALUŽE. Pred petimi meseci sva bila skupaj v Richwoodu, W. Va., in sedaj ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Znidaršič, 994 E. 63. St., Cleveland, Ohio.

Iščem svojega očeta ANTONA BEČAJ. Doma je iz Milave nad Cerknico. Pred enim letom je bil v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Bečaj, Box 242, St. Marys, Pa. (27-28—1)

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, na je moja soproga

URŠULA TOMAŽIN

dne 17. januarja po kratki bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se je vršil dne 20. januarja na katoliškem pokopališču. Ranjka je bila doma z Iga pri Ljubljani. Tukaj zapušča soproga in 6 nedoraslih otročičev, enega brata in sestro, v stari domovini pa eno sestro.

Tem potom se najiskrenejše zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem za obilen obisk in krasne vence, ki so jih položili na krsto ranjki v slovo, družinam Fr. Tomažin, J. Bajec, Fr. Justin in J. Piškur, dr. sv. Alojzija J. S. K. J., dr. Marije Pomagaj J. S. K. J., dr. sv. Cirila in Metoda K. S. K. J., dr. Planinski Raj S. D. P. Z. in tovar. na Bessemer dept.

Konečno se vsem skupaj še enkrat najiskrenejše zahvaljujem, ki so kaj pripomogli, darovali in se udeležili pogreba.

Žalujoči ostali:
Andrej Tomažin, soprog.
Frane, Andrej, Rudolf, Ivan, Marija in **Ana**, otroci.
Franc Jančič, brat.

Lorain, Ohio.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj brat MATIJA PERNAR. Doma je iz vasi Dobrava, fara Škocjan na Dolenjskem. Pred 9 leti je bival v Allegheny, Pa. Kdor izmed rojakov ve za njegov naslov, naj mi naznani, ker poročati mu imam več važnih stvari iz starega kraja. — Alois Pernar, 702 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. (27-29—1)

Kje je naju prijatelj MIHAEL FRELIH? Doma je iz vasi Davče na Kranjskem. Pred enim letom je bival nekje v Sheboygan, Wis. Prosiva cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga nama naznani, ali naj se sam javi na naslov: Peter Peternel in Mat. Gartnar, Box 920, Ely, Minn. (25-27—1)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413. Za obilen poset se priporočam.

JOS. SCHARABON.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O
Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.
Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
M. Ogrin, 12 - 10th St., N Chicago, Ill.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind
M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.
Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Rok Firm, Frontenac, Kansas.
Jakob Petrič, Chisholm, Minn.
Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.
Louis Vesel, Gilbert, — Minn.
Mat. Kamp, La Salle, Ill.
Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

Dr. Richterjev **PAIN-EXPELLER** za revmatične bolečine, okorelost in negibčnost sklepov in mišic

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavoje, ki niso zapečateni z Anchor varstveno znamko. —

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St. New York, N. Y.

Čudovita zdravljenja.

Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na katarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evropskih sanatorijih, ki se pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v bresupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
200 Perkins Bldg., 738 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravni odbor:
Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5. St., New York.
Podpredsednik: Ignac Zaje, 1497 De Kalb Ave., Brooklyn, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 442 Union St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:
Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Viktor Volk, 68 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

Društveni zdravnik:
Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se pričo točno ob 8. uri zvečer.

Rad bi izvedel za svoja dva prijatelja FRANKA in LOUISA RAHNE, podomače Miščuva iz Zaloga pri Ljubljani. Frank je bil v Clevelandu, Ohio, Louis pa nekje v Minnesoti. Če kdo izmed rojakov ve za nju naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročati njima imam nekaj važnega iz stare domovine. — Math. Šetinc, 356 Florida St., Milwaukee, Wis. (26-28—1)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo izpešno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakršno kdo zahteva brez nadaljnja vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PHONE 246

Zastopnik "GLAS NARODA" 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke patentirane zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 12.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distilleriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in $3.00
Slivovitz per gal. ..... $2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj ..... $ 9.00
Slivovitz zaboj $13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj $11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 85c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA
PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

EMILE GABORIAU:

TATVINA

27 (Nadaljevanje).

Od vseh strani mu je pretila nevarnost: od Fauvella, Gastona, od Valentine in od Raoula. — Drugega mu ni preostajalo, kakor preprečiti bratu potovanje v Pariz. Glava ga je bolela, tako silno ga je tiščalo v prsih, da se je slednjič skušal otrest teh žalostnih misli.

— Mogoče nam bo pomagal slučaj —je rekel slednjič in legel k počitku.

Naslednji dan mu je povedal Gaston, da je kupil v bližini bakrenorov, ki bi, če bosta znala dobro trgovati — donašal jako lepe dobičke.

— Najprej moram seveda iti v Pariz. — Valentino moram še enkrat videti.

Louis se je pri besedi Valentina vedno stresel. — Pismo, ki ga je pisal brat prijatelju, je na pošti prestregel in uničil. — Za nekaj časa se mu torej še ni bilo treba ničesar bati.

Ko sta se nekega večera, kakih deset dni po njegovem odhodu iz Pariza, izprehajali po okolici, je prišel mimo mlad rokodelec.

Louis ga je natančneje pogledal, in videl, da rokodelec ni nikdo drugi kakor Raoul.

Smrtno je prebledel in prijel brata za ramo.

— Kaj ti je, za božjo voljo?

— O nič, z nogo sem se zadel v kamen. — Saj pravim, te ceste. — No, človek je pa tudi neroden. — Na lepem bi se skoraj ubil.

Gaston mu je pripovedoval o vsakovrstnih stvareh, Louis je pa stopal moléče poleg njega in premišljeval.

— Bog ve, kaj ga je prineslo sem? — Ali se je zgodila kaka nevarnost? — Brez vzroka gotovo ni prišel.

Zvečer je izginil za trenutek iz hiše, in se kmalo sestal z Raoulom. —

— Raoul! — Kaj se je zgodilo? — je zašepetal, ko sta stopila v grmovje poleg ceste.

— Nič ni. — Kaj bi bilo?

— S kako pravico si odšel iz Pariza? — Ali ne veš, da s tem lahko podereš vse najine načrte. — Moj Bog, da še sedaj, ko je treba največje opreznosti, nimaš pameti.

— To je popolnoma moja stvar — je odvrnil mladenič mirno.

Clameran ga je tako stisnil za roko, da bi bil kmalo zakričal.

— Kaj se to pravi? — Kaj blebečeš?

— Le malo finejše, če smem prositi. — Nikar me vendar tako ne stiskaj.

Po teh besedah je potegnil mladenič iz žepa revolver in mu ga pomolil pred nos.

Clameran ga je izpustil in ga mirno vprašal:

— Kaj pa hočeš pravzaprav?

Začela sta korakati po zapuščeni stezi in Raoul je pripovedoval:

— Mislim, da sva tukaj na varnem, lepi striček. — Tvoja pisma sem zelo natančno prebiral, pa jih skoraj nisem razumel. — Zdi se mi, da nama preti zelo velika nevarnost.

— Zakaj mi ničesar ne zaupaš?

— Če bi mi ti vse zaupal, bi tudi jaz marsikaj tebi. — Tako pa nisem neumen. — Dolgo časa si me vodil za nos, zdaj me ne boš več. Prepričan sem, da bi me pri prvi ugodni priliki nesramno izdal. — No, sedaj veš, kaj mislim o tebi, preljubi stric. — Vse mi povej ali nič. —

Louis je izprevidel, da ne more ničesar opraviti, če ne pove vsega svojemu sokrivcu. — Natančno mu je opisal sestanek s svojim bratom, pravil mu je, kako je bogat in druge stvari, ki bi ga utegnile zanimati.

— Moj Bog, slabo je za naju! — je vzkliknil Raoul, ko je nehal tovariš pripovedovati.

— Nikar se vendar ne boj! Zanesi se name in se vrni mirno v Pariz. — Dokler sem jaz pri Gastonu, se ti ni treba ničesar bati.

— To je že vse res in lepo, toda pomisli, stric: veliko sovražnico si si nakopal na vrat.

— Misliš Magdo! Kaj bo to! — Se bo že pomirila, ko bo moja žena. —

— Zdi se mi, da nisi dobro informiran. — Izjavila je, da se bo žrtvovala za svojo teto, pa to še ni vse. — Pomisliti moraš, da ljubi.... Najboljše je, če pozabiš nanjo.

— Nikdar! — je vzkliknil Louis. — Nikdar! — Nikdar! — Sprva sem jo hotel vzeti zaradi dote, sedaj sem se pa tako zaljubil vanjo, da mora biti moja, tudi če nima fička denarja.

Raoula je ta izjava zelo potrla.

— Če jo res ljubiš, sva izgubljena. — Prišel bo dan, ko se ji boš udal na milost in nemilost. — Ona je kakor Dalila. — Ona je najina sovražnica. — Uničila naju bo.

— Kaj je pa tako sovražiš? — Ali si pa, o ti molj ljubi lepi deček, tudi ti zaljubljen v njo?

— Ne — je siknil — meni ni nič za ženske, meni je samo za denar. —

— Kakorhitro postane Magda moja žena, boš imel denarja, kolikor ga boš hotel imeti.

Zmenila sta se, da se bosta naslednji večer sestala ravno na istem mestu in ob istem času.

Louis ni mogel celo noč zaspati. — Neprestano je premišljeval, zakaj je odšel mladenič iz Pariza, pa ni mogel priti do nobenega pravega zaključka.

Ko se je naslednji večer sestal z Raoulom, ga je vprašal:

— No?

— Kaj me tako gledaš? — Kaj si pogrutal?

— Preostajata nama dve poti. Prva je: ali pustiva vse skupaj vnemar, druga je pa, da se vrneš ti v Pariz z lepo svotico denarja.

— Kdo za božjo voljo mi ga bo dal? — Koliko?

— No, približno kakih stopetdesettisoč frankov.

Mladenič se je zaničljivo nasmehnil.

— Moj ljubi striček se rad šali. — Ali res misliš, da sem res tako neumen? — Kaj mi ponujaš to bagatelo, ko vendar vem, da boš ti dobil več kot en miljon.

— Ali noriš?

— Ali nisi od vsake svote, ki mi jo je izročila gospa Fauvellova vzel precejšnjih procentov. — Jaz sem dobil komaj deseti del.

— Nisem zapravil denarja, prihranil sem ga, ker sem mislil, da bodo prišli še hudi časi.

— Še presneto hudi časi bodo prišli, ne boj se! — Boš videl, še oba bodo zaprli.

— Deček, deček, kaj ti vse ne pade v glavo!

— Če hočeš, ti lahko takoj dokažem, da si me prevaral.

— Na kak način?

— Ali mi nisi povedal, da ima tvoj brat malo premoženje, in da ni bogatin? — Sedaj sem se jaz sam prepričal, da premore milijone.

Clamren ni vedel, kaj bi mu odgovoril.

— Toda zaraditega se še ne jezim toliko. — Bankirjeva žena je bila za naju kokoš, ki je nesla zlata jajca. — Sedaj so ti viri vsahnili. — Zakaj si jo tako mučil in trpinčil?

— Saj je nisem.

— Potem si si vbil v glavo, da se moraš poročiti z Magdo. — Boš videl, šla bo na policijo in naju bo naznanila.

— Tega ne bo storila.

— Bodočnost bo vse pokazala. — Predno si začel igrati to nevarno igro, bi bil moral vedeti vse okoliščine, tako si pa šel kar tako na slepo srečo. — Rekel si mi, da je moj oče umrl, pa še živi. — Rekel si mi, da mi boš dal miljon, sedaj me pa hočeš zadovoljiti s par franki.

— Moléči že enkrat. — Če sem bil tako predrzen, da sem začel to igro, bom tudi toliko pameten, da jo bom srečno izvedel.

— Zelo sem radoveden, kako bo šlo. — Gaston bo šel v Pariz, spoznal bo svojo prejšnjo ljubico.... Potem bo videl!

— Saj res, če jo obišče.

Po teh besedah sta za nekaj časa oba umolknila. — Razumela sta se popolnoma, kljub temu, da nista izpregovorila nobene besede. Po dolgem odmoru je rekel Louis:

— No, ali hočeš stopetdesettisoč frankov ali ne? — Premisli še enkrat, dobro premisli.

— Sem že premislil in sem prišel do zaključka, da me hočeš na vsak način ogoljufati. — Če ne bo drugače, bom začel delati na svojo roko. —

— Magari. — Poslušaj: ali me boš še nekaj časa ubogal? Popolnoma ubogal, da veš.

— Le povej, kaj misliš.

— Vrni se v Pariz k gospe bankirjevi in postani zopet njen dober sin. — Povej ji, da si se popolnoma poboljšal, mene pa očerni, koliko moreš. —

(Nadaljuje se).

Za 1 $ dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in ravno slika. Sedaj ga slaherni dan razpošiljamo 2,000! — To številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO,

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE,

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Bloch M. Gutmar

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ugodno vpliva na človeka in obsega mnogo lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staël ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prešita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lad. Jakubovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v mirnem gnezdu pri Kriegiach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva zame pomenila nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem mislil, da bi se prestavilo knjige v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so druščine, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi ne bil mogel poznovziti društva, ki bi razširjala te knjige?

Henrik Ibsen: Ne bi bil najboljši dramatičen knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Bertha Suttner (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom priporočil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi ji dali krščanovet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, paš pa priprosta ženska Berta bi. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da ni nič bo nikdo vpil navduševal za vojno, da bo prebral to knjigo.

CENA $2 CENTOV.

Naročajte že sedaj

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

☞ "GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Upravništvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR MOJAKI!

Najboljši uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, rastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne celi. Revmatizem, kostrbel ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odstranim, rane, opekline, bule, ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, cmehline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $6.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, posljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevido

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

V GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posamesnih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $13.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.